

Enhed International Økonomi	Samlenotat vedr. Rådsmødet (ECOFIN) den 13. november 2012	
Sagsbehandler HKB	Herved fremsendes samlenotat indeholdende de dagsordenspunkter på ECOFIN den 13. november 2012, som skønnes relevante for Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalgets ansvarsområde. Materialet er fremsendt til Folketingets Europaudvalg.	
Koordineret med		
Sagsnr. 2012-23835	1. Forslag til forordninger vedr. styrket eurosamarbejde ("two-pack") - Status over drøftelserne KOM-dokument foreligger ikke	Side 3
Doknr. 23835		
Dato 09.11.12	2. Reviderede regler om kapitalkrav (CRR/CRD IV) - Orientering fra formandskabet KOM(2011) 452 og KOM(2011) 453	Side 8
	3. Fælles tilsynsmekanisme på bankområdet - Status for drøftelserne KOM (2012) 511	side 16
	4. Afgift på finansielle transaktioner (FTT) - Status for drøftelserne KOM(2012) 631	Side 28
	5. Forhandlingsmandat til Kommissionen til revision af rentebeskatningsaftaler med tredjelande - Orienterende debat KOM-dokument foreligger ikke	
	6. Opfølgning på Det Europæiske Råd - Udveksle synspunkter KOM-dokument foreligger ikke	Side 33
	7. Opfølgning på det årlige møde mellem IMF og Verdensbankgruppen i Tokyo den 12.-14. oktober 2012 - Udveksle synspunkter KOM-dokument foreligger ikke	Side 36
	8. Klimafinansiering - Udkast til Rådskonklusioner KOM-dokument foreligger ikke	Side 40
	9. Rådskonklusioner vedr. EU-statistikken - Udkast til Rådskonklusioner	Side 43

KOM-dokument foreligger ikke

10. Modernisering af EU's statsstøttepolitik
- Udkast til formandskabskonklusioner
KOM (2012) 209

Side 47

11. Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten: Revideret
pålæg til Grækenland
- Vedtagelse
KOM-dokument foreligger ikke

Side 51

Dagordenspunkt 1: Forslag til forordninger vedr. styrket eurosamarbejde ("two-pack"): Status på trialogforhandlinger

Resumé

Kommissionen fremsatte d. 23. november 2011 forslag til to forordninger (den såkaldte "two-pack") om styrket budgetdisciplin for eurolandene: dels et forslag til forordning vedr. budgetplaner og dels et forslag til forordning vedr. styrket overvågning af eurolande, der har alvorlige finansielle vanskeligheder. Der blev opnået politisk enighed om det danske EU-formandskabs kompromisforslag på Rådsmødet d. 21. februar i år, men Europa-Parlamentet (EP) opnåede dog først et politisk forhandlingsmandat på plenarforsamlingen d. 13. juni. Trialogforhandlinger er indledt d. 11. juli under cypriotisk formandskab, men skrider kun langsomt frem. Derfor har stats- og regeringscheferne på det seneste topmøde i Det Europæiske Rådsmøde opfordret til at forhandlingerne afsluttes inden udgangen af 2012.

På det kommende ECOFIN ventes det cypriotiske formandskab at redegøre for status på trialogforhandlingerne mhp. at afklare landenes holdning til en række af EP's ændringsforslag.

Baggrund

På eurotopmødet d. 26. oktober 2011 blev der truffet en række principbeslutninger vedr. en styrkelse af eurosamarbejdet, herunder konkrete forpligtelser vedr. yderligere styrkelse af budgetdisciplinen blandt eurolandene. Dele af disse forpligtelser er foreslået udmøntet i EU-lovgivning i Kommissionens to forslag til forordninger af d. 23. november 2011, som skal vedtages ved fælles beslutningsprocedure af Rådet og Europa Parlamentet. Det drejer sig dels om et forslag til forordning vedr. budgetopfølgning og overvågning af lande i EDP-proceduren og dels om et forslag til forordning vedr. styrket overvågning af eurolande, der oplever finansielle vanskeligheder eller har et låneprogram.

På baggrund af forhandlinger i Rådsarbejdsgruppen ledet af det danske formandskab, blev der allerede på Rådsmødet 21. februar i år opnået politisk enighed om formandskabets kompromisforslag. Dermed var vejen banet for at indlede forhandlinger med Europa Parlamentet og Kommissionen.

Europa Parlamentets ordførere på de to forordninger opnåede dog først et forhandlingsmandat til trialogforhandlinger med Rådet på plenarforsamlingen d. 13. juni i år. Trialogforhandlinger er indledt den 11. juli under det cypriotiske formandskab.

Indhold

På eurotopmødet 26. oktober 2011 var der enighed mellem eurolandene om en styrkelse af eurosamarbejdet. Eurolandene var således enige om hver især at forpligte sig til bl.a. 1) at indføre budgetbalanceregler i national lovgivning senest ved udgangen af 2012, 2) at basere nationale finanslove på uafhængige prognoser, 3) at konsultere hinanden før vedtagelsen af større økonomisk-politiske tiltag og reformer, 4) at efterleve anbefalingerne fra den relevante kommissær vedr. implementeringen af Stabilitets- og Vækstpagten. Kommissionen og eurogruppen skulle derudover have mulighed for (inden vedtagelsen) at undersøge og udtale sig om den nationale finanslov for eurolande i proceduren for uforholdsmæssigt store underskud. For lande med et låneprogram skulle der være mulighed for at øge overvågningen, hvis programimplementeringen var i fare. Dele af disse forpligtelser er omsat til EU-lovgivning i kraft af two-packen.

De to forordninger har flg. hovedindhold i den form, som Rådet opnåede enighed om den 21. februar 2012 på basis af Kommissionens oprindelige forslag:

Forslag til forordning vedr. budgetplaner m.v.

Formålet med Kommissionens forslag om overvågning og vurdering af eurolandenes finanslovsforslag er at styrke budgetdisciplinen i euroområdet og dermed sikre eurolandenes overholdelse af de fælles finanspolitiske regler i Stabilitets- og Vækstpagten, herunder særligt landenes korrektion af uforholdsmæssigt store underskud.

For at styrke eurolandenes finanslovsproces og effekten af det europæiske semester lægger forslaget op til en fælles tidslinje for finanslovsprocessen med konkrete skæringsdatoer for eurolandenes udmelding af mellemfristede budgetmål, fremlæggelse af finanslovsforslag og endelig vedtagelse af finansloven.

For at styrke opfølgningen på landenes mellemfristede budgetmål lægger de generelle bemærkninger til forslaget op til, at eurolandene skal indføre bindende nationale finanspolitiske regler, der implementerer landenes mellemfristede budgetmål. Reglerne skal dække hele den offentlige sektor og skal helst være grundlovsfæstede.

For at styrke eurolandenes overholdelse af de fælles finanspolitiske regler lægger forslaget op til, at der skal gennemføres overvågning og vurdering af en budgetplan for det kommende år fra det enkelte euroland, som den 15. oktober hvert år skal præsenteres for Kommissionen og eurogruppen. Budgetplanen skal som minimum indeholde landenes mål for den offentlige saldo samt større poster for udgifter og indtægter, fremskrivninger af udgifter og indtægter uden nye tiltag samt en specificering af tiltag, der sikrer overholdelse af budgetmålene. Ved særlig utilstrækkelig overholdelse af Stabilitets- og Vækstpagtens krav til opfyldelse af budgetmålet skal Kommissionen inden for to uger kunne anmode det pågældende land om en revideret budgetplan. Kommissionen kan ud fra en helhedsvurdering udtale sig om det pågældende lands budgetplan, hvorudfra eurogruppen kan drøfte det pågældende lands budgetmæssige situation. Kommissionen har ikke formelle beføjelser til at tage yderligere skridt over for det pågældende land.

Eurolandene skal rettidigt informere Kommissionen og eurogruppen om eventuelle planer om at udstede yderligere national gæld. Dette skal ske inden for en fælles ramme, som skal fastsættes af Kommissionen og medlemslandene.

For at styrke eurolandenes korrektion af uforholdsmæssigt store underskud lægger forslaget op til øget budgetovervågning af lande i proceduren for uforholdsmæssigt store underskud (EDP). Eurolande skal efter en rådsbeslutning om et uforholdsmæssigt stort underskud og en henstilling om at korrigere underskuddet rapportere til Kommissionen og ECOFIN angående opfølgningen på henstillingen, effekten af nye diskretionære tiltag, budgetmålene samt information angående tiltag til at opfylde målene, hvilket skal gøres senest 6 måneder efter vedtagelse af henstillingen og hver 6. måned derefter. Hvis det pågældende land har modtaget et pålæg (en skærpet henstilling) skal landets budgetopfølgingsrapport indeholde information om tiltag, der sikrer overholdelse af det konkrete pålæg. Lande i EDP-proceduren kan blive pålagt en ekstern revision af kvaliteten af landets statistik over offentlige finanser. Ligeledes kan lande blive pålagt at fremlægge yderligere information angående overvågningen af landets korrektion af et uforholdsmæssigt stort underskud. Kommissionen skal i sin vurdering af, hvorvidt et land har gennemført effektive tiltag ifm. EDP-proceduren, tage højde for landets budgetopfølgingsrapport. Hvis der er risiko for manglende efterlevelse af en henstilling, vil Kommissionen kunne give landet en henstilling om at gennemføre yderligere budgettiltag samt en frist for

implementeringen af disse. Det pågældende land skal rapportere om efterlevelsen af henstillingen, hvilket skal vurderes af Kommissionen.

Forslag til forordning vedr. styrket overvågning af eurolande i låneprogrammer mv.

For at beskytte euroområdet som helhed mod negative virkninger af, at enkelte eurolande oplever alvorlige finansieringsvanskeligheder eller finansiell uro, og for at sikre de pågældende eurolandes tilbagevenden til normale finansieringsvilkår, lægger forslaget op til, at der gives mulighed for at styrke den økonomiske og finanspolitiske overvågning af eurolande, der oplever sådanne alvorlige vanskeligheder. Den styrkede overvågning vil blandt andet gælde eurolande, der modtager ekstern lånebistand gennem f.eks. eurolandenes lånefaciliteter EFSF/ESM og IMF. Lande, som generelt er i finansieringsvanskeligheder, vil også kunne komme under skærpet overvågning, inden det resulterer i et egentligt låneprogram. Ifølge forslaget vil det være op til Kommissionen efter høring af det berørte euroland at beslutte at iværksætte en styrket overvågning af et land i vanskeligheder. Beslutningen skal genovervejes hver 6. måned.

En styrket overvågning vil ifølge forslaget indebære, at det pågældende euroland regelmæssigt skal fremsende detaljerede redegørelser til Kommissionen og den økonomiske og finansielle komite (EFC) vedr. efterlevelse af de finanspolitiske og økonomiske mål, som er nødvendige for at bringe landet ud af vanskelighederne., ligesom landet på opfordring skal gennemføre stresstest af sine banker. Kommissionen og ECB skal kvartalsvist vurdere implementeringen, og afrapportere herom til EFC.

Hvis Kommissionens vurdering peger på, at der er behov for yderligere tiltag og det pågældende lands finansielle situation vurderes at have betydelige negative virkninger på euroområdets finansielle stabilitet, kan Rådet med kvalificeret flertal på baggrund af et forslag fra Kommissionen, rette en henstilling til det pågældende land om at tage de nødvendige forholdsregler eller forberede et makroøkonomisk tilpasningsprogram. Henstillingen og det forberedende arbejde vedr. det makroøkonomiske tilpasningsprogram skal betragtes som fortrolige,

For lande, der modtager ekstern lånebistand som led i et låneprogram knyttes den skærpede overvågning til, at der skal aftales et makroøkonomisk tilpasningsprogram, som vedtages (og om nødvendigt løbende opdateres) af Rådet med kvalificeret flertal. Tilpasningsprogrammet skal sikre genopretning af en sund og holdbar finanspolitisk og finansiell situation og adgangen til at finansiere sig selv på de finansielle markeder. Tilpasningsprogrammet skal tage udgangspunkt i de seneste henstillinger og anbefalinger rettet til den pågældende medlemsstat, og foreslås i programperioden at skulle træde i stedet for det pågældende eurolands årlige stabilitetsprogram samt indberetningskrav og øvrige forpligtelser som led i en evt. procedure for uforholdsmæssigt store underskud. Tilpasningsprogrammet foreslås desuden at træde i stedet for evt. procedurer for makroøkonomiske ubalancer samt gøre det ud for den årlige overvågning under det europæiske semester for koordinering af den økonomiske politik.

Hjemmelsgrundlag

De to forordningsforslag er hjemlet i artikel 136 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), i sammenhæng med TEUF artikel 121, stk. 6. Artikel 136 indebærer, at eurolandene kan vedtage foranstaltninger bl.a. med henblik på at styrke samordningen og overvågningen af eurolandenes budgetdisciplin. Forordningsforslagene skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure, jf. TEUF artikel 294, hvorefter forslaget vedtages af Europa-Parlamentet og Rådet

(kvalificeret flertal), dog således at kun lande med euroen som valuta har stemmeret i Rådet.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant

Europa-Parlamentets udtalelser

EP har udpeget Jean-Paul Gauzès (de konservative (EPP), FR) som ordfører på forordning vedr. overvågning af eurolande i finansielle vanskeligheder, og Elisa Ferreira (Socialdemokraterne/Socialisterne (S&D) som ordfører på forordning vedr. budgetplaner. De to ordførere har udarbejdet de rapporter, bestående af ændringsforslag, som er udgangspunkt for trialogforhandlinger med Rådet og Kommissionen, og dermed udgør EP's officielle holdning. Med flertal ved afstemningen i Plenarforsamlingen d. 13. juni, opnåede ordførerne et forhandlingsmandat.

Gauzès's rapport foreslår blandt andet mulighed for placering af et land under retlig beskyttelse ved alvorlige finansielle vanskeligheder (dvs. ved risiko for at staten går fallit). Gauzès støtter dertil Kommissionens forslag om, at et land i finansielle vanskeligheder skal kunne anbefales af Rådet at søge et låneprogram, hvilket er i modsætning til Rådets generelle indstilling, hvor teksten er ændret til at et land i finansielle vanskeligheder skal kunne anbefales at udarbejde et makroøkonomisk tilpasningsprogram.

Ferreiras rapport foreslår, at two-packen skal indeholde bestemmelser om øget fokus på vækst i Kommissionens vurdering af landenes budgetplaner. Rapporten foreslår endvidere, at two-packen skal inddrage centrale elementer fra finanspagten, bestemmelser vedr. en gældsafviklingsfond og bestemmelser om, at Kommissionen skal fremlægge 1) en køreplan for indførelse af stabilitetsobligationer (eurobonds) og 2) et forslag til et vækstinstrument, som kan mobilisere 1 pct. af BNP i EU p.a. i en periode på 10 år, herunder en stigning i EIB's kapital og projektobligationer, der skal investeres i europæisk infrastruktur såsom forskning og teknologi.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant

Statsfinansielle konsekvenser

Ikke relevant

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Styrket koordination og samarbejde om den økonomiske politik blandt eurolandene vurderes generelt at have positive konsekvenser for den europæiske økonomi og dermed indirekte for den danske økonomi.

Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen er forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN d. 30. november 2011, hvor Kommissionens præsenterede sine forslag, samt forud for ECOFIN d. 21. februar. Senest er sagen forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN d. 10. juli.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen støtter generelt forslag, der understøtter sunde og holdbare offentlige finanser i eurområdet i overensstemmelse med de fælles regler.

Two-packen vurderes at yde et vigtigt bidrag til styrkelse af det økonomiske samarbejde.

Danmark har ikke stemmeret og vil ikke være omfattet af de to forslag til retsakter, som kun vedrører eurolandene.

Regeringen støtter, at man indgår en endelig aftale med Europa-Parlamentet, som ligger så tæt på Rådets generelle indstilling som muligt.

Andre landes holdning

De andre EU-lande, herunder eurolandene, støtter kompromisforslaget, som godkendt i Rådet, og ventes generelt at støtte en endelig aftale med Europa-Parlamentet, som ligger så tæt på Rådets generelle indstilling som muligt.

Dagordenspunkt 2: Reviderede regler om kapitalkrav (CRR/CRD IV)

KOM(2011) 452 og KOM(2011) 453

Resumé

På ECOFIN den 15. maj 2012 blev der opnået enighed i Rådet om de reviderede kapitalkravsregler. Det danske formandskab indledte i forlængelse af enigheden i Rådet forhandlinger med Europa-Parlamentet med henblik på at nå en endelig aftale om forslaget. Forhandlingerne mellem Rådet og Europa-Parlamentet pågår fortsat. Sagen var på ECOFIN den 10. juli og den 9. oktober, hvor formandskabet orienterede om forhandlingerne. På mødet den 13. november forventes igen en status fra formandskabet. Et nyt kompromisforslag foreligger ikke pt. og det er uklart, hvornår det vil være muligt at nå en endelig aftale mellem Rådet og Europa-Parlamentet.

I nedenstående opridses de centrale udeståender i forhandlingerne mellem Rådet og Europa-Parlamentet. For det detaljerede indhold af sagen henvises til samlenotater af 21. november 2011, 23. april 2012 og 9. maj 2012 til Folketingets Europaudvalg. På ECOFIN den 15. maj blev der endvidere foretaget enkelte yderligere justeringer af teksten i det opnåede rådskompromis. Disse ændringer er beskrevet i samlenotat af 2. juli 2012.

Baggrund

Kommissionen har den 20. juli 2011 stillet forslag om en revision af EU's kapitalkravsdirektiv (CRR/CRD IV). Forslaget er fremsat i form af dels et direktiv og dels en forordning, og har til formål at gøre den finansielle sektor i EU mere modstandsdygtig i lyset af erfaringerne fra den finansielle krise.

CRR/CRD IV bygger på Basel-komiteens anbefalinger, Basel III standarderne fra december 2010, og indeholder en lang række elementer i forhold til regulering af kreditinstitutter¹, herunder definition af og krav til størrelsen og kvaliteten af kreditinstitutters kapital, krav til kapitalbuffere og modpartsrisici, begrænsninger på udlåns gearing samt indførelsen af ny likviditetsregulering. Herudover indeholder forslaget en række elementer, der skal skabe en mere ensartet bankregulering på tværs af EU. Endelig indeholder forslaget bl.a. elementer inden for god selskabsledelse (corporate governance) samt en stramning af kravene til medlemslandenes sanktionsmuligheder over for institutter, der ikke overholder kravene.

Sagen blev forhandlet på det ekstraordinære ECOFIN d. 2. maj 2012 på baggrund af et kompromisforslag fra det danske formandskab. På ECOFIN blev der foretaget en række justeringer i kompromisforslaget, særligt ang. spørgsmålet om national fleksibilitet til at fastsætte strammere krav end indeholdt i de fælles regler. Disse ændringer er beskrevet i samlenotat af 9. maj 2012.

Sagen blev herefter behandlet på ECOFIN den 15. maj, hvor der blev opnået enighed med støtte fra alle EU-lande. Der blev i den forbindelse foretaget enkelte yderligere justeringer af teksten. Disse er beskrevet i samlenotat af 2. juli 2012.

Det danske formandskab indledte den 23. maj forhandlinger med Europa-Parlamentet med henblik på at nå en 1. læsningsløsning.

¹ "Investment firms" (på dansk fondsmæglerselskaber) er ligeledes omfattet.

Forhandlingerne mellem Rådet og Europa-Parlamentet pågår fortsat og er blevet intensiveret i løbet af oktober, men det er fortsat uklart, hvornår det vil være muligt at nå en endelig aftale mellem Rådet og Europa-Parlamentet. Det forventes derfor, at der på det kommende møde i ECOFIN igen vil være tale om en status fra formandskabet. Et nyt kompromisforslag foreligger ikke pt.

Indhold

Her beskrives alene indholdet vedr. de væsentligste emner i sagen, som de igangværende forhandlinger har mest fokus på. For en beskrivelse af sagens øvrige indhold mv. henvises til tidligere samlenotater af 21. november 2011 og 23. april, 9. maj og 2. juli 2012 til Folketingets Europaudvalg.

Forordningsforslaget indfører bl.a. krav om mere og bedre kapital, som skal gøre kreditinstitutterne bedre i stand til at absorbere tab uden at blive insolvente. Det højere krav til kvalitet og omfang af egentlig kernekapital (som er den mest tabsabsorberende kapital i et institut) er et centralt element af ændringsforslaget som følge af Basel III-standarderne.

De af Kommissionen foreslåede regler opstiller på forhånd en række objektive kriterier, som de enkelte kapitalinstrumenter skal opfylde for at kunne tælle med i de enkelte kategorier af kapitalkrav (hhv. egentlig kernekapital, hybrid kernekapital og supplerende kapital). For at kunne tælle med som f.eks. egentlig kernekapital, er det således ikke afgørende om det konkrete instrument har en bestemt juridisk form (f.eks. aktier), så længe det opfylder de på forhånd opstillede kriterier, der sikrer, at det er tilstrækkeligt tabsabsorberende, dvs. en substans over form tilgang. Rådets kompromis har fastholdt denne tilgang. Ifølge Rådets kompromis skal EU-banktilsynsmyndigheden (EBA) orienteres om, hvilke kapitalinstrumenter der er godkendt nationalt. Europa-Parlamentet ønsker ift. Rådets kompromis en styrket rolle for EBA, således at EBA skal godkende, hvilke kapitalinstrumenter der nationalt kan tillades som egentlig kernekapital.

Udover at fastsætte krav til de forskellige delelementer af kreditinstitutternes kapital (samt krav om en kapitalbevaringsbuffer og en modcyklisk (konjunkturdæmpende) kapitalbuffer), giver Rådets kompromisforslag mulighed for, at de enkelte lande kan stille et yderligere kapitalkrav i form af en "systemisk buffer". Sættes kravet højere end 3 pct. af de risikovægtede aktiver (5 pct. fra 2015 for eksponeringer i hjemlandet og i tredjelande), skal det forhåndsgodkendes af Kommissionen. Sættes kravet lavere, kan Kommissionen, ESRB (Det Europæiske Systemiske Risikoråd) og andre landes tilsynsmyndigheder stille en række betingelser eller benytte indsigelsesmuligheder, hvis kravet omfatter instituttets eksponeringer i andre EU-lande. Europa-Parlamentet accepterer Rådets forslag om muligheden for en systemisk risikobuffer, men ønsker derudover, at det skal være et krav, at medlemslandene udpeger nationale systemisk vigtige institutter (SIFler). Europa-Parlamentet lægger dog op til fleksibilitet i, hvordan disse udpeges, og hvilke krav der stilles til dem.

De foreslåede regler indfører som noget nyt også fælles krav til institutternes likviditet på baggrund af reglerne herom i Basel III-standarderne. Der har ikke tidligere været ensartet regulering af likviditet på tværs af EU-landene.

Der indføres således et nyt likviditetskrav (Liquidity Coverage Ratio – LCR), som indebærer, at institutter skal have tilstrækkelig likviditet (dvs. en likviditetsbuffer) til at dække instituttets betalingsbehov over en stresset 30-dages periode (dvs. en 30-dages periode med uro på de finansielle markeder mv.). Det endelige LCR-krav fastlægges med virkning fra 2015. Indtil da vil gælde et generelt likviditetskrav. Der fastlægges dog ikke før 2015 rammer for, hvilke aktiver der er tilstrækkeligt likvide til at indgå i det endelige krav til likviditetsbufferen. Ifølge Rådets kompromisforslag skal

beslutningen om LCR-kravet vedtages af Kommissionen gennem en delegeret retsakt (og ikke i den almindelige beslutningsprocedure mellem Rådet og Europa-Parlamentet, som foreslået af det danske formandskab undervejs i forhandlingerne i Rådet). Kommissionen skal ved denne delegerede retsakt tage højde for en række rapporter vedr. forskellige aktivers likviditetsgenskaber mv., som EBA skal udarbejde, samt anbefalinger fra Basel-komiteén under hensyn til særlige europæiske forhold. Det er blevet tilføjet i Rådets kompromis, at Rådet og Europa-Parlamentet vil kunne udtale sig om EBA's rapporter, inden Kommissionen vedtager den delegerede retsakt, der desuden kan blokeres af Rådet eller Parlamentet med kvalificeret flertal, jf. den normale procedure herfor. Europa-Parlamentet har i sin holdning lagt sig relativt tæt på Rådets position.

Kommissionens oprindelige forslag lagde op til, at der ved opgørelsen af likviditetsbufferen kun kan medregnes forventet samlet indstrømning af likviditet svarende til højst 75 pct. af den forventede samlede udstrømning af likviditet. Med andre ord skal et kreditinstitut holde aktiver, som sikrer, at der forventes at strømme mere likviditet ind, end der strømmer ud, og der oprettes således en yderligere sikkerhedsmargin. Formålet med dette er at tage højde for, at der som følge af manglende betalinger o.l. kan være noget af den forventede indstrømning af likviditet over perioden på 30 dage, som alligevel ikke modtages. For et kreditinstitut, der forventer større likviditetsindstrømning end -udstrømning, vil dette krav således tvinge instituttet til under alle omstændigheder at holde en vis likviditetsbuffer (svarende til 25 pct. af den forventede likviditetsudstrømning). Det kan være en udfordring for de danske realkreditinstitutter, idet disses likviditetsindstrømninger og -udstrømninger følges ad relativt tæt, og der er relativt stor sikkerhed for likviditetsindstrømningen. Rådskompromiset indebærer, at konsekvenserne undersøges nærmere, inden evt. fastlæggelse af et sådant krav, herunder at der skal tages højde for forskellige forretningsmodeller. Europa-Parlamentet har foreslået en undtagelse fra dette krav for forretningsmodeller, som f.eks. den danske realkreditmodel, hvor der er tæt sammenhæng mellem likviditetsindstrømning og -udstrømning ("pass-through").

De foreslåede regler indebærer også, at der indføres et krav til rapportering af såkaldt stabil finansiering (Net Stable Funding Ratio – NSFR). Overholdelse af NSFR indebærer, at institutters udlån (aktiver på bankernes balance) med en løbetid over 1 år skal modsvares af, at banken i en vis udstrækning finansierer sig med stabil, langsigtet finansiering (passiver på bankernes balance). Formålet er at forhindre, at udlån med lange løbetider i for høj grad finansieres med gæld med korte løbetider, hvilket kan sætte instituttet i en klemme, hvis det på grund af markedsuro kortvarigt er vanskeligt at få adgang til kortsigtet finansiering (som det var tilfældet ved udbruddet af den finansielle krise). Den nærmere kalibrering udestår. Frem til 2015 vil institutterne skulle indrapportere og måles på, i hvilket omfang de opfylder dette krav, men kravet vil ikke være bindende. EBA vil i 2016 evaluere NSFR og anbefale til Kommissionen, hvorvidt og i hvilken form NSFR eventuelt skal indføres i EU fra 2018. Endvidere vil NSFR ifølge Rådets kompromis i givet fald blive indført i EU efter politisk stillingtagen (fælles beslutningstagen) i Rådet og Europa-Parlamentet i 2017. Europa-Parlamentet ønsker dog, at NSFR vedtages af Kommissionen som en delegeret retsakt, dvs. uden en politisk stillingtagen i Rådet og Europa-Parlamentet.

De foreslåede regler indfører desuden bestemmelser vedr. "gearing", som er en kontrol med, hvor stort forholdet mellem omfanget af instituttets kernekapital og instituttets udlån må være. Den ansvarlige tilsynsmyndighed skal fra 2013 i sin årlige evaluering af instituttet vurdere gearingsrisikoen på basis af et såkaldt gearingsmål (eller "leverage ratio"), som er en simpel opgørelse af instituttets kapital som andel af instituttets samlede udlån og garantier (uden at vægte disse efter risiko). Derudover skal ledelsen i instituttet løbende sikre, at der er forsvarlige processer mv. i forhold til at vurdere og håndtere gearingsrisici. Institutterne skal fra 2015 endvidere offentliggøre deres gearingsmål. I 2016 skal Kommissionen på baggrund af input fra EBA vurdere, om der i EU skal indføres et egentligt bindende krav om en maksimal

gearing (f.eks. et krav om, at det enkelte instituts kapital ikke må falde under 3 pct. af instituttets uvægtede udlån og garantier). Dette skal ifølge rådskompromiset i givet fald vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet, og i fald et sådant krav vedtages skulle træde i kraft fra 2018. Europa-Parlamentet ønsker i stedet, at gearingsmålet skal vedtages af Kommissionen som en delegeret retsakt.

Der er med tidligere revision af kapitalkravsdirektivet (CRDIII) indført detaljerede regler om aflønning i bankerne. Med CRDIV foreslog Kommissionen kun mindre justeringer i disse regler, herunder i form af krav om offentliggørelse af antallet af højtlønnede medarbejdere inden for visse løn-intervaller. Rådets kompromis har generelt fastholdt Kommissionens forslag på dette område. Europa-Parlamentet har imidlertid foreslået yderligere stramminger af aflønningsreglerne mest konkret i form af, at der skal fastsættes et 1:1-forhold, således at variabel løn for alle de omfattede personer (bestyrelse, direktion og væsentlige risikotagere) ikke må overstige den faste løn. Derudover foreslår Europa-Parlamentet at forhøje andelen af variabel løn, der skal udskydes i minimum 3 år fra 40 pct. til 60 pct.

Hjemmelsgrundlag

Retsgrundlaget for direktivforslaget er artikel 53, stk. 1, i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Retsgrundlaget for forordningsforslaget er artikel 114, stk. 1, i TEUF.

Nærhedsprincippet

Kommissionen fremfører, at målene med forslagene ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og bedre kan gennemføres på EU-plan.

Kommissionen finder, at forslagens bestemmelser ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå de mål, som søges opnået med forslaget. Kommissionen fremfører hertil, at kun EU-lovgivning kan sikre, at kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber, der opererer i mere end én medlemsstat, er underlagt de samme krav, og dermed sikre ens vilkår, mindske reglernes kompleksitet, undgå unødvendige omkostninger ved overholdelse af forskellige regelsæt i forbindelse med aktiviteter på tværs af grænser og fremme yderligere integration i EU og bidrage til at afskaffe regelarbitrage (hvor aktiviteter lokaliseres i de lande, der har de lempeligste regler).

Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentets holdning

Sagen behandles i Europa-Parlamentets Økonomiske og Monetære udvalg (ECON), hvor Othmar Karas (EPP) er ordfører. ECON har stemt om forslaget den 14. maj 2012 og vedtaget en række ændringsforslag. De mest centrale ændringsforslag vedrører god selskabsledelse, herunder loft over bonusser, og krav om kønskvoter, spørgsmålet om national fleksibilitet, ændringer i likviditetskravene, risikovægte på udlån til SMV'er og infrastrukturprojekter, EBA's rolle og kompetencer, definitionen af kapital samt beslutningsproceduren vedr. det såkaldte gearingsmål ("leverage ratio").

Der er indledt dialogforhandlinger mellem Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen med henblik på at nå en aftale i første behandling.

For så vidt angår muligheden for nationalt at fastsætte højere kapitalkrav, så ønsker Europa-Parlamentet, at det skal være et krav, at medlemslandene udpeger nationale

systemisk vigtige banker (SIFI'er), men tillader fleksibilitet i hvordan disse udpeges, og hvilke krav der stilles til dem.

I forhold til definitionen af kapital ønsker Europa-Parlamentet en styrket rolle for EBA i at godkende de kapitalinstrumenter, der nationalt vurderes at kunne indgå som egentlig kernekapital.

I forhold til gearingsmålet så ønsker Europa-Parlamentet, at gearingsmålet skal vedtages af Kommissionen som en delegeret retsakt og ikke i den almindelige beslutningsprocedure som foreslået af Kommissionen og som foretrækkes af Rådet.

På området for god selskabsledelse har Europa-Parlamentet foreslået, at den variable løn maksimalt kan udgøre samme omfang som den årlige faste løn (1:1 forhold). Europa-Parlamentet har også fremsat ønske om indførelse af kønskvotering i institutternes bestyrelser.

Rådet og Europa-Parlamentet ligger relativt tæt, når det gælder likviditetsbufferen (LCR). Både Rådet og Europa-Parlamentet ønsker, at der kan indgå flere former for aktiver i LCR, samt at LCR skal vedtages ved en delegeret retsakt. Der er imidlertid uenighed i forhold til kravet om stabil finansiering (NSFR), hvor Rådet ønsker, at et sådan krav indføres via den almindelige beslutningsprocedure, mens Europa-Parlamentet ønsker en delegeret retsakt.

Europa-Parlamentet ønsker, at der indføres en lempelse i kapitalkravet for bankernes udlån til små- og mellemstore virksomheder (SMV'er) af hensyn til at lette SMV'ernes adgang til finansiering og dermed understøtte vækst.

Europa-Parlamentets har foreslået øgede beføjelser til EBA på en række områder. Det angår EBA's mulighed for at træffe afgørelser i tilfælde af uenigheder mellem nationale myndigheder samt EBA's muligheder for at udføre inspektioner i institutterne.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Indholdet i CRR/CRD IV er generelt reguleret i lov om finansiel virksomhed med tilhørende bekendtgørelser og vejledninger. Størstedelen af forordningens indhold er i dag reguleret via kravene til kapitaldækning i bekendtgørelse om kapitaldækning. Der er en række nye elementer såsom gearingsmål, den særlige definition af likviditet og kapitalbuffer, der ikke aktuelt er reguleret i dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

En række forslag i direktivet og forordningen kan medføre øget ressourceforbrug i Finanstilsynet til at føre tilsyn med og håndhæve disse regler. Finanstilsynets udgifter dækkes af den finansielle sektor, hvorfor det ikke forventes at indebære statsfinansielle konsekvenser.

CRR/CRD IV indeholder forslag om, at EBA skal udarbejde udkast til en række tekniske standarder, som Kommissionen skal vedtage. Dette medfører behov for øgede ressourcer hos EBA. Kommissionen skønner, at omkostningerne for EBA vokser med knap 5 mio. euro samlet i årene 2013-15. Landene bidrager med knap 3 mio. euro, hvoraf Finanstilsynets bidrag til EBA vil vokse forholdsmeæssigt. Udgifterne til Finanstilsynet dækkes gennem bidrag fra institutterne i den finansielle sektor, hvorfor der ikke umiddelbart er statsfinansielle konsekvenser forbundet med ændringen.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionen har fremlagt en konsekvensanalyse af forslagene, hvor der er taget udgangspunkt i Basel komiteens forslag (og ikke Kommissionens forslag i sig selv eller de foreslåede ændringer fra Rådet og Europa-Parlamentet).

Kommissionen vurderer, at forslagene vil øge den finansielle stabilitet til gavn for en bred række interessenter, herunder privatpersoner, små og mellemstore virksomheder, store virksomheder, kreditorer, regeringer og økonomierne i EU som helhed. Desuden vurderer Kommissionen, at forslaget reducerer sandsynligheden for systemiske kriser på lang sigt betydeligt.

Som følge af stramningen af kravene til kvaliteten og omfanget af kapital i forslaget, vil institutterne ifølge Kommissionens vurdering skulle hente yderligere kapital svarende til i alt ca. 3 pct. af de risikovægtede aktiver, når kravene er fuldt indfasede i 2019. Kommissionen vurderer, at indfasningen af kravene over en længere årrække indebærer, at den negative virkning af kravene på den samlede økonomiske vækst i EU-området, særligt gennem en påvirkning af bankernes finansieringsomkostninger, bliver begrænset.

Der henvises til samlenotater af 21. november 2011 og 23. april 2012 for yderligere detaljer.

Høring

Kommissionens oprindelige forslag har været fremlagt i høring i EU-specialudvalget for den finansielle sektor. Der henvises til samlenotat af 21. november 2011 for gennemgang af høringsvar.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 25. november 2011 med henblik på forhandlingsoplæg og den 30. april, 11. maj, 6. juli og 5. oktober 2012 til orientering.

Holdning

Dansk holdning

Danmark kan generelt støtte formålet med forslagene. Der er tale om en central del af arbejdet med at styrke den finansielle regulering efter krisen.

I relation til likviditetskrav er det afgørende, at der i tilstrækkelig grad tages hensyn til, at dokumenterbart likvide aktiver kan medregnes i likviditetsbufferen. Det er derfor afgørende, at der tages højde for likviditeten i en række forskellige aktiver (herunder danske realkreditobligationer) med mulighed for indregning i den bedste del af likviditetsbufferen, i det omfang aktiverne er tilstrækkeligt likvide. Enigheden i Rådet vurderes på denne baggrund at være tilfredsstillende, idet der lægges op til, at den endelige beslutning netop baseres på en vurdering af forskellige aktivers objektive likviditetsegenskaber, og der lægges fra dansk side vægt på at sikre dette hensyn i det endelige kompromis med Europa-Parlamentet.

Fra dansk side havde man foretrukket, at den endelige definition af likviditetsbufferen besluttes af Rådet og Europa-Parlamentet i den almindelige beslutningsprocedure og ikke af Kommissionen via en delegeret retsakt. Der har imidlertid ikke været den fornødne opbakning hertil blandt de øvrige medlemsstater som led i et samlet kompromis i Rådet. Også Europa-Parlamentet foretrækker en delegeret retsakt.

Fra dansk side ønskes, at konsekvenserne af det foreslåede loft, hvor der maksimalt må medregnes forventet likviditetsindstrømning svarende til 75 pct. af den forventede likviditetsudstrømning, skal analyseres nærmere. Dette er tilfældet i Rådets generelle indstilling, som på den baggrund er et tilfredsstillende kompromis. Europa-Parlamentet har foreslået en undtagelse fra dette krav for forretningsmodeller, hvor der er tæt sammenhæng mellem indstrømning og udstrømning, som f.eks. den danske realkreditmodel. Det kan støttes fra dansk side.

Kravet om stabil finansiering (NSFR) kan have konkret betydning for de korte rentetilpasningslån i det danske realkreditsystem. Det er vurderingen, at Rådets kompromis vedr. NSFR er tilfredsstillende, da det først er i 2016, at EBA evaluerer NSFR og på den baggrund anbefaler til Kommissionen, hvorvidt og i hvilken form NSFR eventuelt skal indføres i EU fra 2018. Endvidere vil NSFR i givet fald blive indført i EU efter politisk stillingtagen i Rådet og Europa-Parlamentet i 2017. Fra dansk side lægges vægt på, at NSFR først sættes i kraft efter en politisk beslutning i Rådet og Europa-Parlamentet.

Med hensyn til gearingsmålet går Danmark ind for, at institutterne skal offentliggøre deres gearingsmål, men det vurderes ikke hensigtsmæssigt, at der sættes et bindende mål for gearingsmålet i form af et permanent "lovkrav" (såkaldt "søjle 1"-krav for alle institutter frem for et fleksibelt tilsynsværktøj for konkrete institutter – "søjle 2"). I Rådets kompromis skal gearingsmålet offentliggøres fra 2015, og i 2017 skal det politisk besluttes af Rådet og Europa-Parlamentet, om der skal være tale om et bindende mål. Dette er et tilfredsstillende kompromis.

I relation til kapital er Danmark enig i, at forslaget om at indføre krav om mere og bedre kapital kan være med til sikre, at kreditinstitutterne bliver bedre i stand til at absorbere tab uden at blive insolvente. Det er dog fra dansk side vigtigt, at undtagelsesbestemmelserne for de generelle krav til egentlig kernekapital (Common Equity Tier 1 Capital) er så fleksible, at garant- og andelskapital med visse justeringer i spare- og andelskassernes vedtægter fortsat vil kunne medregnes som egentlig kernekapital, såfremt betingelserne herfor er opfyldte. Dette vurderes at være tilfældet i Rådets generelle indstilling.

I forhold til krav om at identificere SIF'er kan Danmark støtte, at der stilles krav om identifikation af globale SIF'er i tråd med internationale retningslinier. Fra dansk side arbejdes for, at der, såfremt der indeholdes krav om identifikation af nationale SIF'er, gives national fleksibilitet i forhold til identifikation af og fastsættelse af krav til SIF'er.

Vedr. oplysningsforpligtelser støtter Danmark, at der nationalt vil kunne opretholdes krav om offentliggørelse af institutternes solvensbehov, som indeholdt i Rådets generelle indstilling. Europa-Parlamentet har ikke eksplicit forholdt sig hertil.

I forhold til aflønning støttes de yderligere oplysningsforpligtelser, der er indeholdt i Rådets kompromis. Fra dansk side er man i udgangspunktet åben for at se på yderligere begrænsninger af den variable løn, som også foreslået af Europa-Parlamentet, jf. at de eksisterende danske krav til aflønning i den finansielle sektor på visse punkter er strammere end foreslået af Europa-Parlamentet. Der er således krav om, at aflønning til de enkelte medlemmer af bestyrelsen og direktionen maksimalt kan udgøre 50 pct. af deres respektive årlige faste løn. Endelig dansk stillingtagen vil afhænge af den konkrete udformning af en sådan begrænsning.

Danmark støtter, at der gennemføres en evaluering af kapitalkravene for udlån til små og mellemstore virksomheder (SMV'er), som indeholdt i rådskompromiset, da det er vigtigt at få undersøgt, i hvilken grad de nye kapitalkrav påvirker kreditinstitutters udlån til SMV'er. Danmark foretrækker en sådan evaluering (frem for eksplicite lempelser i

risikovægtene for udlån til SMV'er som foreslået af Europa-Parlamentet), således at der kan tages behørig højde for eventuelle samlede konsekvenser for bankernes risici.

Dagordenspunkt 3: Fælles tilsyn på bankområdet

KOM (2012) 511 og KOM(2012) 512

Resumé

Stats- og regeringscheferne fra euroområdet anmodede den 29. juni 2012 Kommissionen om at fremsætte forslag om en fælles tilsynsmekanisme på bankområdet. På den baggrund har Kommissionen den 12. september 2012 fremsat forslag til forordning om en fælleseuropæisk tilsynsmekanisme, som den Europæiske Centralbank (ECB) vil få det endelige ansvar for. Forslaget er en del af bredere drøftelser om en styrkelse af ØMU'en, hvor der bl.a. lægges op til etablering af en "integreret finansiel ramme" (såkaldt "bankunion") i EU.

Forslaget om en fælleseuropæisk tilsynsmekanisme indebærer, at ECB vil få det endelige ansvar for at føre tilsyn med alle kreditinstitutter i euroområdet samt mulighed for, at ikke-eurolande frivilligt kan indgå i tæt samarbejde med ECB om tilsynet med bankerne i det pågældende land. Det foreslås konkret, at der overdrages en række væsentlige tilsynskompetencer til ECB, herunder godkendelse og fratagelse af kreditinstitutlicens, tilsyn med kapitalkrav, likviditet, store engagementer, muligheden for at sætte makro-prudentielle krav mv., samt sanktionering af brud på disse krav. ECB vil skulle udføre sine opgaver i samarbejde med de nationale tilsyn, men ECB vil have det endelige ansvar og har instruktionsbeføjelse over for de nationale tilsyn. Det er Kommissionens hensigt, at ECB fra den 1. januar 2013 vil kunne vælge at overtage tilsynet med konkrete banker - særligt banker, der modtager statsstøtte.

Forslaget om en fælles europæisk tilsynsmekanisme fremsættes sammen med forslag om ændringen af forordningen om den europæiske banktilsynsmyndighed (EBA) (KOM (2012) 512), som er et EU27-organ. Forslaget vedr. EBA lægger bl.a. op til ændringer af EBA's beføjelser ift. bindende mægling og krisestyring mv. samt ændring af afstemningsregler. Dette skal sikre, at oprettelsen af den fælleseuropæiske tilsynsmekanisme ikke medfører en opsplitning af det indre marked.

Der ventes en statusdrøftelse af forslaget på ECOFIN d. 13. november 2012. De væsentligste emner i forhandlingerne vedrører bl.a. vilkårene for ikke-eurolandes deltagelse i det fælles tilsyn og tilretningen af afstemningsreglerne i EBA.

Baggrund

Stats- og regeringscheferne fra euroområdet anmodede i en erklæring ifm. Det Europæiske Råd (DER) den 28.-29. juni 2012 Kommissionen om at fremsætte forslag om en fælles tilsynsmekanisme på bankområdet. Erklæringen bemærker samtidig, at når en effektiv fælles tilsynsmekanisme er etableret, som involverer ECB, vil dette kunne danne grundlag for, at den permanente europæiske stabilitetsmekanisme (ESM) rekapitaliserer eventuelle nødlidende banker i euroområdet direkte på grundlag af en ESM-beslutning. På den baggrund præsenterede Kommissionen den 12. september 2012 sit forslag til forordning om en fælleseuropæisk tilsynsmekanisme i regi af den Europæiske Centralbank (ECB). Forslaget er en del af den såkaldte ØMU-rapport offentliggjort forud for DER-mødet den 28.-29. juni, hvori der lægges op til etablering af en "integreret finansiel ramme" ("bankunion") i EU. Kommissionen har samtidig fremsat forslag om ændring af forordningen om den europæiske banktilsynsmyndighed (EBA), herunder ændringer vedr. EBA's beføjelser ift. bindende mægling, brud på EU-lovgivning og krisestyring mv. samt ændring af afstemningsregler.

Formanden for DER, Herman van Rompuy, præsenterede den 12. oktober 2012 forud for DER den 18.-19. oktober en videreudviklet ØMU-rapport, hvor det bl.a. foreslås, at

en fælles europæisk finansieringsmekanisme vil indgå i et kommende forslag om fælles afviklingsordning og afviklingsmyndighed. Der lægges i rapporten desuden op til harmonisering af reglerne for nationale indskydergarantiordninger i form af færdiggørelse af forhandlingerne om det såkaldte DGS ("deposit guarantee schemes"-)direktiv (revision af indskydergarantidirektivet) - således foreslås ikke en fælles europæisk ordning på dette område. Endelig lægges der op til overdragelse af såkaldte makro-prudentielle kompetencer (dvs. værktøjer til at adresse specifikke finansielle risici) til ECB på linje med forslaget om fælles EU-tilsyn. En endelig ØMU-rapport ventes at foreligge frem mod DER i december 2012.

Konklusionerne fra DER den 18.-19. oktober bemærker, at en bankunion, i det omfang det er muligt, skal være åben for alle medlemslande, der ønsker at deltage. Der opfordres til, at der arbejdes videre med de konkrete forslag vedr. tilsyn mhp. at opnå enighed om den lovgivningsmæssige ramme senest den 1. januar 2013. Arbejdet med den operationelle implementering bør finde sted i løbet af 2013.

DER-konklusionerne pointerer nødvendigheden af at sikre en klar adskillelse mellem ECB's pengepolitik og tilsynsmæssige opgaver samt en retfærdig og ligeværdig behandling og repræsentation af eurolande og ikke-eurolande, der deltager i den fælles tilsynsmekanisme. Tilsynsmekanismen skal baseres på de højeste standarder for banktilsyn. Konklusionerne understreger endvidere den afgørende betydning af at etablere mere ens fælles regler (den såkaldte 'single rule book') som basis for et fælles banktilsyn.

DER-konklusionerne understreger vigtigheden af at sikre lige konkurrencevilkår for medlemslande i og uden for den fælles tilsynsmekanisme med fuld respekt for det indre markedes integritet. Det understreges, at der er behov for en acceptabel og afbalanceret løsning vedrørende ændringer af stemmeregler og beslutninger under forordningen om EBA. Ændringerne skal tage højde for, at der efterfølgende eventuelt vil være nye lande, der ønsker at deltage i den fælles tilsynsmekanisme og sikre effektive og ikke-diskriminerende beslutninger inden for det indre marked. EBA bør bibeholde sine eksisterende beføjelser og ansvarsområder.

DER opfordrer endvidere til en hurtig vedtagelse af forslagene fra Kommissionen, som vedrører harmonisering af nationale bankafviklingsordninger og indskydergarantiordninger. Når disse forslag er vedtaget, er det Kommissionens intention at stille forslag om en fælles bankafviklingsordning for de medlemsstater, der deltager i det fælles banktilsyn. Konklusionerne opfordrer også til en hurtig færdiggørelse af det fælles regelsæt ('single rule book'), herunder at der senest ved årets udgang opnås enighed om forslaget om kapitalkrav- og likviditetskrav (CRR/CRD IV).

DER noterer i konklusionerne den 18.-19. oktober, at eurogruppen vil udarbejde de præcise operationelle kriterier vedr. direkte bankrekapitaliseringer via ESM i fuld overensstemmelse med erklæringen fra euroområdetopmødet den 29. juni 2012.

Som begrundelse for forslaget anfører Kommissionen, at en række medlemsstater i EU ifm. krisen har inter文neret i deres respektive nationale banksektorer mhp. at understøtte finansiel stabilitet. Kommissionen anslår således, at der er brugt over 4.500 mia. euro (i form af lån, garantier mv., svarende til ca. 37 pct. af EU's BNP i 2011) til at understøtte banker i EU. Dette har bl.a. resulteret i en betydelig forværring af de offentlige budgetter i flere lande.

Formålet med et fælles tilsyn er ifølge Kommissionen at fremme kreditinstitutters sikkerhed og soliditet og understøtte stabiliteten i det finansielle system. Kommissionen understreger desuden, at krisen har vist, at styrket koordinering mellem nationale tilsynsmyndigheder ikke i sig selv har været tilstrækkelig. Kommissionen vurderer, at der derfor er behov for fælles beslutningstagen ift.

tilsynsreaktioner på tværs af EU's medlemslande. Kommissionen fremhæver således, at krisen har vist, at den tætte integration af bankmarkederne, inden for EU generelt og euroområdet i særdeleshed, har medført, at nationale problemer i banksektoren hurtigt eskalere til fælleseuropæiske problemer. En utilstrækkelig reaktion på en krise i en medlemsstats banksektor må derfor forventes at have store destabiliserende effekter i andre medlemsstater. Derudover vurderes en fælleseuropæisk tilsynsmekanisme at være et centralt element i at bremse den stigende risiko for fragmentering af EU's bankmarkeder, som medfører en underminering af det indre marked for finansielle tjenesteydelser og hindrer effektiv omsætning af pengepolitikken til realøkonomien i Europa.

I forbindelse med fremsættelsen af forslaget om en fælles tilsynsmekanisme har Kommissionen samtidig opfordret til oprettelsen af en egentlig bankunion for at gøre banksektoren mere solid som del af en mere langsigtet vision for økonomisk og finanspolitisk integration. Overførsel af banktilsynet til det europæiske plan anses af Kommissionen som en central del af denne proces, der efterfølgende skal kombineres med andre tiltag som f.eks. et fælles system for indskydergaranti og en fælles europæisk afviklingsmekanisme og -fond. Kommissionen har endvidere fremhævet, at forslaget bør ses i sammenhæng med den nuværende revision af kapitalkravsdirektivet (CRD/CRR IV), der i kraft af den højere grad af fælles regler vil gøre det lettere at føre tilsyn fra ECB.

Kommissionen har fremlagt en ambitiøs plan for forhandlingerne om forslaget, som er bekræftet med DER's beslutning om, at der skal opnås enighed om den lovgivningsmæssige ramme inden den 1. januar 2013. Der var en første drøftelse af forslaget på uformelt ECOFIN den 14.-15. september 2012 og på ECOFIN d. 9. oktober samt i Rådets ad hoc-arbejdsgruppe den 27.-28. september, den 11.-12. oktober og den 25.-26. oktober. Der er lagt op til endnu en drøftelse af forslaget på ECOFIN d. 13. november, hvor formandskabet ventes at orientere om status i forhandlingerne på teknisk niveau.

Indhold

Nedenfor beskrives hovedpunkterne i Kommissionens forslag til en fælles tilsynsmekanisme og forslag til revision af stemmeregler m.v. i EBA. Forslagene forhandles aktuelt.

De væsentligste emner i forhandlingerne vedrører vilkårene for ikke-eurolandes deltagelse i det fælles tilsyn, tilretningen af afstemningsreglerne i EBA, tilsynsforlagets anvendelsesområde, herunder hvorvidt det fælles tilsyn som foreslået skal omfatte alle banker eller f.eks. alene større og systemisk vigtige banker, indfasningen af det fælles tilsyn, relationen til andre aktuelle finansielle lovgivningsinitiativer, herunder revisionen af kapitalkravsdirektivet, revision af indskydergarantidirektivet og krisehåndteringsdirektivet (afvikling af nødlidende banker). Emner i forhandlingerne er desuden behovet for at sikre, at det fælles tilsyn har en tilstrækkelig høj kvalitet og effektivitet, vigtigheden af at sikre adskillelse af ECB's pengepolitiske og tilsynsmæssige funktion, ECB's kompetence, herunder kompetencen til at anvende makro-prudentielle redskaber samt arbejdsdelingen mellem ECB og de nationale tilsynsmyndigheder. Et væsentligt emne i forhandlingerne vedrører desuden det fælles tilsynsforlags relation til videre initiativer som led i drøftelser om en bankunion.

Kommissionens forslag om en fælleseuropæisk tilsynsmekanisme

Formål, anvendelsesområde og samarbejde

Formålet med den fælles tilsynsmekanisme er at fremme kreditinstitutters sikkerhed og soliditet og det finansielle systems stabilitet, hvor der skal tages behørigt hensyn til, at det indre marked ikke fragmenteres men bevarer sin integritet.

Forordningsforslaget omfatter som udgangspunkt den Europæiske Centralbank (ECB) og alle euomedlemslandes banktilsynsmyndigheder. Det foreslås at oprette en fælles tilsynsmekanisme, som omfatter ECB og de nationale tilsynsmyndigheder i de deltagende lande.

Ifølge forslaget skal ansvaret for en række væsentlige tilsynsopgaver overdrages til ECB, for så vidt angår alle kreditinstitutter, der har licens i de medlemsstater, der deltager i den fælles tilsynsmekanisme. Bl.a. foreslås ECB tildelt kompetence til at udstede eller fratage autorisation, at vurdere erhvervelser eller overdragelser af kapitalandele i kreditinstitutter, at sikre overholdelse af kapitalkrav, grænser for store engagementer, likviditetskrav, gearingskrav og rapportering og offentliggørelse af oplysninger om disse forhold. ECB foreslås ligeledes tildelt ansvar for at fastsætte ekstra kapitalkrav, herunder fastlægge den modcykliske kapitalbuffer og en eventuel systemisk risikobuffer, at fastsætte øvrige krav mhp. at imødegå systemiske risici, hvor det er muligt ift. EU-lovgivningen (brug af makro-prudentielle værktøjer) samt at stille krav til virksomhedsstyring og interne effektive kapitalkravsvurderingsmetoder og at gennemføre tilsynsstresstest.

Det foreslås, at de nationale tilsynsmyndigheder som udgangspunkt vil foretage de daglige vurderinger af kreditinstitutternes situation og i udvalgte sager foreslå ECB udkast til afgørelser. Det endelige ansvar ligger imidlertid hos ECB, og de nationale tilsynsmyndigheder er underlagt ECB's instruktion på alle områder, der overdrages, jf. ovenfor.

Herudover tildeles ECB enekompetence til at samordne og udtrykke en fælles holdning hos repræsentanter fra nationale tilsyn i de deltagende medlemsstater ift. EBA's bestyrelse i spørgsmål, der vedrører opgaver, der overdrages til ECB. ECB kan endvidere vedtage forordninger og henstillinger, jf. Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmådes (TEUF's) artikel 132, med det formål at gennemføre lovgivningen i deltagende medlemsstater, hvis det vurderes, at den vedtagne EU-lovgivning (f.eks. fælles standarder) ikke er tilstrækkelig detaljeret til at ECB kan udføre de nødvendige tilsynsopgaver. Ifølge TEUF artikel 132 kan ECB udstede forordninger og træffe afgørelser mhp. at gennemføre de opgaver, som er fastlagt i statuten for Det Europæiske System af Centralbanker (ESCB) og ECB mv., herunder opgaver ift. tilsynsvirksomhed.

For ikke-eurolande fastlægges der herudover en mekanisme, hvorved ikke-eurolande frivilligt kan indgå i såkaldt nært samarbejde med ECB. Et sådan samarbejde vil gælde alle banker i det pågældende land og vil indebære, at medlemsstaten forpligtes til at sikre, at de nationale myndigheder overholder retningslinjer og anmodninger fra ECB, og at der tilvejebringes alle de oplysninger om kreditinstitutter i den pågældende medlemsstat, som ECB måtte kræve. Forpligtelsen skal implementeres i national lovgivning.

Beslutning om indgåelse af nært samarbejde træffes af ECB efter anmodning fra et ikke-euroland. Hvis ECB er af den opfattelse, at betingelserne for det nære samarbejde ikke længere er til stede, kan ECB beslutte at afslutte det nære samarbejde med den pågældende medlemsstat.

Tilsynsredskaber og sanktioner

For så vidt angår tilsyn, foreslås det at give ECB en række redskaber. Kommissionen foreslår bl.a., at ECB kan afkræve alle relevante informationer fra alle relevante parter i forbindelse med udførelsen af tilsyn. Derudover skal ECB kunne gennemføre inspektioner både med og uden foregående varsel og kan i den forbindelse forsegle alle forretningslokaler samt bøger og forretningspapirer i det nødvendige tidsrum og omfang.

Det fremgår, at såfremt en person lægger hindringer i vejen for ECB's undersøgelse,

skal den relevante medlemsstat tilbyde den nødvendige bistand for at afhjælpe dette. Hvis der kræves dommerkendelse i forbindelse med kontrol på stedet, skal ECB anmode om en sådan kendelse ved de nationale domstole. De nationale domstole kan anmode ECB om nærmere forklaringer men skal ikke prøve, om kontrollen er nødvendig.

Ifølge forslaget skal alle nye autorisationer til at drive kreditinstitut godkendes af ECB på baggrund af nationale tilsynsmyndigheders indstilling og ud fra de betingelser, der er fastsat i national lovgivning. ECB skal desuden vurdere indstillingen på baggrund af relevant EU-lovgivning. ECB's tilladelse til autorisation opnås, hvis betingelserne for tilladelse i EU-retten er opfyldt.² Ligeledes kan ECB fratage en licens til at drive kreditinstitut på eget eller på de nationale myndigheders initiativ.

ECB foreslås derudover tildelt kompetencer for så vidt angår sanktionering. ECB kan i henhold til forslaget således pålægge administrative bøder, hvis kreditinstitutter, finansielle holdingvirksomheder (modervirksomheder hvis virksomhed hovedsageligt består i at drive finansiell virksomhed gennem en eller flere dattervirksomheder) eller blandede holdingselskaber (dvs. holdingselskaber der også udfører egne aktiviteter, f.eks. finansielle aktiviteter) ikke overholder kravene i den relevante EU-lovgivning. ECB kan i den forbindelse pålægge administrative bøder på op til det dobbelte af den mulige fortjeneste eller det tab, der er undgået, i tilfælde hvor dette kan beregnes. Alternativt kan der pålægges administrative bøder på op til 10 pct. af f.eks. en finansiell virksomheds samlede omsætning i det foregående regnskabsår. ECB har derudover mulighed for at pålægge nationale tilsynsmyndigheder at pålægge de nødvendige sanktioner særligt i tilfælde af overtrædelse af national lovgivning.

De anvendte sanktioner skal være effektive, forholdsmæssige og have afskrækkende virkning. Offentliggørelsen skal indeholde oplysninger om overtrædelsens art og identiteten på de personer, som er ansvarlige for overtrædelsen med mindre offentliggørelsen vil være en alvorlig trussel mod de finansielle markeders stabilitet. Hvis en offentliggørelse vil volde de involverede parter uforholdsmæssig stor skade, skal ECB holde sanktionen anonym.

Principper for organisationen, rapportering og finansiering

Det foreslås, at ECB skal leve op til en række principper for tilsynsorganisationen. Tilsynsorganisationen skal således være uafhængig i varetagelsen af sine opgaver og behandles som sådan af andre parter. Varetagelsen af tilsynsopgaverne skal foregå uafhængigt af den monetære politik, som ECB også har ansvar for. Uafhængigheden skal således sikres både ift. tilsynet generelt, og mellem tilsynsvirksomheden og pengepolitikken.

Der foreslås i den forbindelse nedsat et internt organ - et såkaldt "tilsynsråd" (supervisory board) i ECB, der skal planlægge og udføre tilsynsopgaverne, jf. ovenfor. Tilsynsrådet skal bestå af:

- De 17 tilsynschefer fra eurolandene,
- Fire repræsentanter udpeget af ECB's direktion,
- En formand udpeget af ECB's styrelsesråd (som består af direktionen og de 17 eurolandes nationalbankdirektører) blandt medlemmerne af ECB's direktion og en næstformand udpeget af og blandt styrelsesrådet,
- En repræsentant for hvert af de ikke-eurolande, der måtte vælge at indgå i et samarbejde med ECB om tilsynet. Repræsentanter for ikke-eurolande vil deltage på vilkår (for så vidt angår stemmeret mv.), som fastsættes af ECB,
- En repræsentant for Kommissionen med observatørstatus (uden stemmeret),
- Formanden for EBA med observatørstatus (uden stemmeret).

² Medlemslandene må i dag fastsætte yderligere regler for autorisation og fratagelse af autorisation til at drive kreditinstitut, end de der er fastsat i EU-lovgivningen.

Tilsynsrådet kan blandt sine medlemmer udpege et styringsudvalg med en mere begrænset sammensætning.

Ifølge forslaget kan ECB's styrelsesråd delegere klart definerede tilsynsopgaver og afgørelser til tilsynsrådet, men styrelsesrådet vil have det ultimative ansvar for og kontrol over tilsynsrådet. Styrelsesrådet vedtager tilsynsrådets forretningsorden, herunder regler for formandens og næstformandens mandatperiode, der dog højst kan være 5 år, og som ikke kan fornyes.

Ift. deltagelse i tilsynsrådet herunder også for lande i tæt samarbejde med ECB, lægger Kommissionen op til, at ECB kan fastsætte de nærmere betingelser for deltagelse, herunder stemmeret i overensstemmelse med statuten for ESCB og ECB, der er knyttet til traktaten. ECB's styrelsesråd kan delegere tilsynsopgaver til tilsynsrådet, men styrelsesrådet vil have det ultimative ansvar for og kontrol over tilsynet.

Medlemmerne af tilsynsrådet og ECB's ansatte, der beskæftiger sig med tilsyn, er omfattet af tavshedspligten fastsat i de relevante EU-retsakter. ECB gives herudover hjemmel til at udveksle oplysninger med nationale eller europæiske myndigheder i henhold til EU-lovgivningen.

Det pålægges ECB at afgive en årlig rapport til Europa-Parlamentet, Ministerrådet, Eurogruppen og Kommissionen om varetagelsen af tilsynet med bankerne. Videre skal ECB besvare spørgsmål om tilsynet fra Europa-Parlamentet eller Eurogruppen, og tilsynsrådsformanden skal på forespørgsel deltage i debatter i Europa-Parlamentets udvalg.

For så vidt angår finansiering fremgår det, at ECB skal afsætte de nødvendige ressourcer til udøvelsen af tilsynsopgaverne, og at ECB skal opføre sine udgifter hertil i en særskilt sektion i ECB's budget og rapportere herom i sin årsrapport. ECB tildeles i denne forbindelse hjemmel til at opkræve gebyrer af omfattede kreditinstitutter til at dække tilsynsopgaverne. Gebyrerne må ikke overstige de forbundne udgifter og skal fordeles ift. kreditinstitutternes betydning og risikoprofil.

Evaluering og indfasning

Senest den 31. december 2015 skal Kommissionen fremlægge en rapport, der evaluerer, hvorvidt forordningen tjener sit formål, med særlig fokus på sammenhængen mellem ECB og det europæiske tilsynssystem (ESFS), forholdet til EBA og funktionaliteten i ledelsesstrukturernes samt uafhængigheds- og ansvarlighedsordningernes effektivitet.

Det foreslås, at forordningen træder i kraft 1. januar 2013. Tilsynet fases ind, således at ECB pr. 1. juli 2013 overtager tilsynet med de vigtigste/største banker og pr. 1. januar 2014 med alle banker i de deltagende lande. ECB vil dog fra 1. januar 2013 kunne vælge at overtage tilsynet med konkrete banker - særligt banker, der modtager statsstøtte.

Forslag til revision af stemmeregler m.v. i det Europæiske Banktilsyn

I det følgende gennemgås hovedelementerne i forslaget om ændring af forordning om den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA-forordningen).

Beslutningstaging i EBA

EBA's bestyrelse (tilsynsråd, "supervisory board") er sammensat af lederne af de nationale kompetente tilsynsmyndigheder samt en repræsentant uden stemmeret fra hver af de følgende institutioner: Kommissionen, ECB, det europæiske systemiske risikoråd (ESRB), og de øvrige europæiske tilsynsmyndigheder, den europæiske værdipapirtilsynsmyndighed (ESMA) og tilsynsmyndigheden for forsikrings- og

arbejdsmarkedspensionsordninger (EIOPA).

Bestyrelsen kan efter den gældende forordning i situationer vedrørende bindende mægling - dvs. hvor EBA træffer afgørelse i tilfælde af uenigheder mellem tilsynsmyndigheder - nedsætte et uafhængigt panel (herefter panelet) bestående af formanden og to medlemmer af bestyrelsen. Panelet skal stille forslag til afgørelse til endelig vedtagelse af bestyrelsen. Bestyrelsen kan vedtage panelets forslag med simpelt flertal, medmindre forslaget forkastes af et antal medlemmer, der repræsenterer et blokerende mindretal, i henhold til reglerne for afstemning i Rådet. Denne mindretalsbeskyttelse gælder alene i tilfælde af, at den bindende mægling er indledt af den myndighed i det land, hvor moderselskabet er etableret (såkaldte "home" myndighed)..

I Kommissionens ændringsforslag foreslås det, at panelet i tillæg til sager om mægling også skal behandle sager vedr. overtrædelse af EU-retten. Det foreslås endvidere, at panelets sammensætning justeres, så panelet skal bestå af formanden og to stemmende medlemmer af bestyrelsen, hvor mindst et medlem skal være fra et ikke-euroland. Det foreslås desuden, at stemmereglerne i EBA's bestyrelse justeres, således at panelets forslag til afgørelser betragtes som vedtaget, medmindre det forkastes af et simpelt flertal bestående af mindst tre stemmer fra eurolande og tre stemmer fra ikke-eurolande, som ikke er i tæt samarbejde med ECB om tilsynet.

Kommissionen foreslår, at i tilfælde, hvor fire ikke-eurolande eller færre vælger ikke at være i tæt samarbejde med ECB, skal det simple flertal, der kan forkaste panelets afgørelse, bestå af mindst ét ikke-euroland.

Kommissionens forslag giver dermed panelet kompetence til at træffe afgørelse i ovennævnte sager, medmindre dette blokeres af et simpelt flertal i EBA's bestyrelse, mens den gældende EBA-forordning alene giver panelet kompetence til at lave en indstilling til bestyrelsen, hvorefter bestyrelsen træffer den endelige afgørelse med simpelt flertal.

Bindende mægling – EBA's kompetencer over for tilsynsmyndigheder og ECB

Ift. beslutninger vedr. bindende mægling kan EBA i henhold til den gældende forordning træffe afgørelse over for de omfattede myndigheder. Hvis en medlemsstats myndighed ikke efterlever EBA's afgørelse, kan EBA træffe afgørelse direkte over for den involverede finansielle institution.

Det følger af Kommissionens forslag, at hvor EBA har truffet afgørelse adresseret til ECB i ovenfor nævnte sager – dvs. hvor der er uenighed mellem ECB og en tilsynsmyndighed- skal ECB følge EBA's afgørelse. Det foreslås, at såfremt ECB ikke følger EBA's afgørelse, skal ECB inden for en frist på 10 arbejdsdage give en tilstrækkelig begrundelse for sin manglende efterlevelse af afgørelsen. ECB omfattes dermed som kompetent myndighed af et *comply-or-explain*-princip. EBA har dog i henhold til forslaget samme mulighed for i sidste ende at træffe afgørelse direkte over for den involverede finansielle institution, såfremt ECB ikke følger EBA's afgørelse, som under den gældende forordning.

Tiltag i krisesituationer – EBA's kompetencer over for myndighederne og ECB

EBA kan efter gældende ret i en krisesituation, som indebærer alvorlige trusler mod funktionaliteten og integriteten af EU's finansielle markeder, vedtage individuelle afgørelser. Afgørelserne kan pålægge de nationale kompetente myndigheder at tage de nødvendige skridt i overensstemmelse med EU-retten ved at sikre, at finansielle institutioner og myndigheder opfylder kravene i relevant EU-lovgivning. Den relevante EU-lovgivning vedrører bl.a. reglerne i kapitalkravsdirektivet, jf. den gældende EBA-forordnings artikel 1, stk. 2.

Hvis en medlemsstats myndighed ikke efterkommer EBA's afgørelse, kan EBA, i det

omfang EU-retten finder direkte anvendelse på finansielle institutioner, i stedet vedtage en individuel afgørelse rettet mod en finansiell institution med krav om, at institutionen skal leve op til EU-lovgivningen. EBA kan kun anvende beføjelsen, hvis medlemsstatens myndighed ikke overholder EU-retten eller anvender EU-retten lovstridigt, og hvor det er nødvendigt at handle øjeblikkeligt for at genoprette de finansielle markeders ordnede funktion og integritet eller stabiliteten af hele eller en del af det finansielle system i Unionen.

Det fremgår af Kommissionens forslag til ændring af EBA-forordningen, at hvor EBA har truffet afgørelse adresseret til ECB i sin egenskab af kompetent tilsynsmyndighed i ovennævnte tilfælde, skal ECB følge EBA's afgørelse. Hvis ECB ikke følger EBA's afgørelse, skal ECB inden for en frist på 48 timer give EBA en tilstrækkelig begrundelse for sin manglende efterlevelse af afgørelsen. Denne *comply-or-explain*-mekanisme gælder alene for ECB og ikke medlemsstaternes myndigheder hverken under den gældende forordning eller som følge af Kommissionens ændringsforslag.

EBA har i henhold til forslaget samme mulighed for at træffe afgørelse direkte over for den involverede finansielle institution, hvis ECB ikke følger EBA's afgørelse som under den gældende forordning.

Sammensætning af EBA's management board

EBA's styrelsesudvalg ("management board") skal sikre, at EBA løser sine opgaver tilfredsstillende. Styrelsesudvalget skal tilse, at EBA varetager sine opgaver i overensstemmelse med EBA-forordningen. EBA's styrelsesudvalg skal med den nuværende forordning bestå af formanden og seks andre medlemmer af EBA's bestyrelse. Disse vælges af de stemmeberettigede medlemmer af bestyrelsen. EBA's bestyrelse vedtager udtalelser, henstillinger og afgørelser som led i EBA's arbejde.

I Kommissionens ændringsforslag foreslås tilføjet, at mindst to medlemmer af EBA's styrelsesudvalg skal bestå af repræsentanter fra ikke-eurolande, som ikke indgår i et tæt samarbejde med ECB om det nationale tilsyn.

Evaluering

Endelig foreslår Kommissionen, at der inden 1. januar 2016 skal offentliggøres en rapport om afstemningsreglernes egnethed, sammensætningen af Management Board og sammensætningen af det uafhængige panel, som udarbejder afgørelser ift. brud på EU-retten og bindende mægling.

Hjemmelsgrundlag

Forslaget til forordning om etablering af et fælles banktilsyn er fremsat med hjemmel i EU-traktatens artikel 127, stk., 6, hvorefter Rådet træffer beslutning med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet og ECB.

Forslaget om ændring af EBA-forordningen er fremsat med hjemmel i EU-traktatens artikel 114, hvorefter Rådet og Europa-Parlamentet træffer beslutning i fællesskab gennem den almindelige beslutningsprocedure.

Nærhedsprincippet

I lyset af at den europæiske banksektor er tæt integreret, og at mange banker opererer på tværs af grænserne i EU, er det Kommissionens vurdering, at kun fælles EU-regler kan sikre, at tilsyn med kreditinstitutter gennemføres hensigtsmæssigt. Herudover udgør meget forskellige nationale regler på området en risiko for den finansielle stabilitet i EU. Kommissionen finder således, at der er betydelig risiko for, at tilsynet med store grænseoverskridende banker ikke på nuværende tidspunkt gennemføres i det nødvendige omfang. Kommissionen finder på den baggrund, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Det er regeringens foreløbige vurdering, at oprettelsen af et fælles tilsyn i

overensstemmelse med forordningen principielt ikke strider mod nærhedsprincippet. Forslaget forhandles aktuelt.

Europa-Parlamentets udtalelse

Forslaget til den fælles tilsynsmekanisme skal vedtages af Rådet med enstemmighed, jf. ovenfor. Europa-Parlamentet skal høres om forslaget. Europa-Parlamentet har endnu ikke formelt udtalt sig.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Finanstilsynet er den kompetente myndighed til at føre tilsyn med kreditinstitutter, herunder har Finanstilsynet kompetence til at give og trække tilladelser til kreditinstitutter, at vurdere erhvervelser eller afhændelser af kapitalandele, at sikre overholdelse af kapitalkrav, grænser for store engagementer, likviditetskrav, gearingskrav og rapportering samt offentliggørelse af oplysninger om disse forhold m.v. Endelig er Finanstilsynet med til sammen med Finansiell Stabilitet A/S at forestå afvikling af nødlidende kreditinstitutter. Finanstilsynet tilrettelægger efter gældende ret selv sit tilsyn med kreditinstitutter.

Finanstilsynets beføjelser er primært fastlagt i lov om finansiel virksomhed. Hvis Danmark skal deltage i den fælles tilsynsmekanisme, vil det derfor blive nødvendigt at ændre i lov om finansiel virksomhed. Ændringerne vil primært bestå i en præcisering af, hvilke områder Finanstilsynet er den primære myndighed for, og hvilke områder ECB overtager med forslaget. Endvidere vil der skulle ændres i Finanstilsynets sanktionsmuligheder over for kreditinstitutterne samt gennemføres en række mindre konsekvensændringer.

Hvis Danmark skal deltage i den fælles tilsynsmekanisme, og denne indeholder fælles regler for afvikling af nødlidende kreditinstitutter, vil det formentlig også kræve ændring af lov om finansiel stabilitet.

Den endelige stillingtagen til den fælles tilsynsmekanismes forhold til gældende dansk ret kan først foretages, når forslaget er færdigforhandlet.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslagene vedr. fælles tilsyn og EBA har ikke direkte statsfinansielle konsekvenser, idet udgifterne til ECB's tilsyn dækkes gennem bidrag fra den finansielle sektor. Kommissionen bemærker i den forbindelse, at overførslen af en række tilsynsopgaver fra de nationale tilsynsmyndigheder kan forventes at lette eventuelle afgifter for tilsyn på nationalt plan tilsvarende. Vurderingen er imidlertid, at dette ikke nødvendigvis vil være tilfældet, da nært samarbejde mellem ECB og de nationale tilsynsmyndigheder i en række tilfælde snarere må forventes at øge ressourceforbruget hos de nationale tilsynsmyndigheder som minimum i en overgangsperiode. Indfasningen af et nært samarbejde mellem ECB og de nationale tilsynsmyndigheder vil kræve etablering af nye samarbejdsformer og anmodninger fra ECB om information til Finanstilsynet, hvilket kan forventes at medføre et øget ressourceforbrug. I tilfælde af øgede udgifter for Finanstilsynet dækkes disse gennem bidrag fra den finansielle sektor, hvorfor der ikke umiddelbart er direkte statsfinansielle konsekvenser forbundet med eventuelt større ressourceforbrug afledt af forslaget.

Kommissionen forventer ikke, at forslaget vil medføre byrder for EU's budget, da ECB ikke indgår heri.

En tilsynsmyndigheds konkrete tilsynsmæssige beslutninger kan have statsfinansielle konsekvenser, uanset om beslutninger træffes af en national tilsynsmyndighed eller af et fælles tilsyn. Forslaget om et fælles tilsyn lægger op til, at der overdrages en række tilsynskompetencer til ECB fra de nationale tilsynsmyndigheder i de lande, som deltager i det fælles tilsyn. Såfremt man fra dansk side vælger at deltage i et fælles tilsyn, og i det omfang det fælles tilsyns tilsynsbeslutninger måtte adskille sig fra

tilsynsbeslutningerne under det eksisterende danske tilsynsregime, vil det kunne have statsfinansielle konsekvenser. Der kan ikke på det foreliggende grundlag foretages en nærmere vurdering heraf, idet bl.a. det nye tilsyns kvalitet og tilsynspraksis ikke er kendt endnu.

Etablering af et fælles tilsyn vil i sig selv potentielt kunne få statsfinansielle konsekvenser, uanset om Danmark måtte vælge at deltage eller ej, f.eks. via en effekt på den samlede finansielle stabilitet i euroområdet og i EU som helhed.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionen har ikke fremlagt en konsekvensanalyse af forslaget under henvisning til tidsnød og forslagets presserende natur. Derfor foreligger der for indeværende ikke noget grundlag for nærmere at vurdere de samfundsøkonomiske konsekvenser af forslaget.

Et fælles banktilsyn vil, såfremt dette får den rette kvalitet, kunne bidrage til den finansielle stabilitet i euroområdet, hvilket også vil være til gavn for Europa og Danmark.

Høring

Kommissionens oprindelige forslag har været fremlagt i høring i EU-specialudvalget for den finansielle sektor med høringsfrist den 10. oktober. Der er i den forbindelse blevet fremsendt følgende hørings svar.

Finansrådet (FR)

FR støtter den foreløbige tilgang i specialudvalgsnotatet, hvor tilsynsmyndighed og økonomisk ansvar følges ad, men ønsker i denne sammenhæng, at den parlamentariske kontrol styrkes, grundet vigtigheden og omfanget af beslutninger på dette område. Videre understreger FR vigtigheden af, at det indre marked ikke bliver kompromitteret igennem forslaget, samt at den eksisterende hensigt om "Single Rulebook" bibeholder højeste prioritet.

FR støtter, at den finansielle sektor og ikke skatteydere skal finansiere bankkriser. Dog mener FR ikke, at det er den danske banksektors opgave at støtte de svagt kapitaliserede banker andetsteds i EU.

FR støtter, at ikke-eurolande kan deltage i den fælles tilsynsmekanisme, men understreger at dette kræver at banker på tværs af dette skel stilles tilsynsmæssigt lige, også af konkurrencemæssige hensyn. På samme baggrund understreger FR også, at den fælles tilsynsmekanisme ikke bør svække den danske position i EBA. Af samme tilgang følger, at en aftale med ECB om nært samarbejde bør indeholde samme vilkår for ikke-euro som for eurolande. FR påpeger, at der i tilfælde af dansk deltagelse i den fælles tilsynsmekanisme, skal tages hensyn til særlige danske markedsforhold og i særdeleshed dansk realkredit.

Sidst påpeger FR, at det synes uklart, hvordan udgifterne til ECB's tilsynsmyndighed skal dækkes, og videre at en ændret placering af tilsyn alene ikke bør resultere i forhøjede afgifter for virksomheder under tilsyn.

Realkreditforeningen (RF)

RF mener, at det præsenterede forslag er for uklart, hvorfor RF mener, det er svært at danne et reelt overblik over den mulige effekt af en fælleseuropæisk tilsynsmekanisme. RF udtrykker sympati for ideen om fælles tilsyn, fordi det forventes at skabe mere ensartede konkurrencevilkår, men er bekymret for ECB's evne til at varetage tilsyn af dansk realkredit på en hensigtsmæssig måde, givet denne sektors særegenheder og givet tidligere erfaringer med EU-systemets indsigt i denne model. På denne baggrund understreger RF, at det er af afgørende betydning, at den danske realkreditmodel kan bevares i sin nuværende udformning. Videre efterlyser RF

afklaring af en række uklarheder ift. samspil mellem ECB og nationale tilsyn, effekten på arbejdet med EBA, effekten på krisestyring og uddybning af begrebet "et forstærket samarbejde".

Realkreditrådet (RR)

Overordnet støtter RR notatet, men udtrykker forbehold over for, at notatet i for ringe udstrækning afspejler potentielt ændrede vilkår for dansk realkredit, samt en problematisering af en ændret tilsynspraksis for realkredit, hvis tilsynsmyndigheden overgår til et ECB med forøget magt og handlekraft. Dette understreges af, at det for RR synes uklart, hvorvidt og i hvilken udstrækning ECB kan forvente at udvikle nye regler. RR understreger i denne sammenhæng væsentligheden af, at den institutionelle magtbalance ikke forrykker sig til ugunst for Danmark, heller ikke i relation til forholdet imellem EBA og ECB. Som reaktion på dette ønsker RR, formuleringen i den danske holdning skærpet, således at der lægges vægt på, at det fælles tilsyn ikke kompromitterer det indre marked og at Danmarks indflydelse i EBA bevares.

RR udtaler tvivl over for foreneligheden af de foreslåede ECB kompetencer til at foretage undersøgelser og udstede administrative bøder og det danske retslige EU-forbehold. Ligeledes forholder RR sig stærkt tvivlende over for foreneligheden med dansk retsplejelov.

Forsikring & Pension (F&P)

F&P understreger, at der fortsat skal være klare grænser imellem bank og forsikringstilsyn, også i konglomeratsituationer, uafhængigt af ECBs rolle.

F&P udtrykker forbehold over for, at Danmark i forlængelse af eventuelt nært samarbejde med ECB, også tilslutter sig fælles redning af finansielle virksomheder og fælles indskydergaranti, så længe tilsynspraksis ikke er fuldt harmoniseret.

Endelig støtter F&P, at dette forslag alene medfører ændringer i én af de tre forordninger (EBA-forordningen) for de europæiske tilsynsmyndigheder (for EBA, ESMA, EIOPA).

Finansforbundet (FFB)

FFB støtter notatets påstand om potentielle positive effekter ved samordning af tilsyn, ligesom holdningen til ligestilling imellem euro- og ikke-eurolande støttes.

Videre understreger FFB, at medarbejderens retsstilling potentielt kompromitteres i kraft af regler om sanktioner og informationsdeling.

Endelig foreslår FFB, at EBA og ikke ECB indstilles til at overtage tilsynsmyndigheden, da dette vil kunne afhjælpe problemer ift. ECB's eksisterende monetære mandat, ligesom dette ville skabe lige adgang for alle EU-lande.

DI (DI)

DI tilslutter sig regeringens foreløbige konklusioner, og støtter regeringen i, at en række forhold bør afklares forud for beslutning om nært samarbejde. DI understreger, at et væsentligt forhold her er effekten på den danske banksektor og afsmittende effekt på kreditgivning. Ligeledes støtter DI, at Danmark ikke medfinansierer eventuel rekapitalisering af nødlidende eurobanker.

Dansk Aktionærforening (DAF)

DAF støtter den foreløbige holdning udtrykt i notatet, og behovet for, at ikke-eurolande får lige indflydelse på tilsynsmekanismen, ligesom DAF påpeger, at Danmark ikke bør distancere sig fra den integration, der foregår i EU i øjeblikket.

Danmarks Skibskredit (DS)

DS erindrer om, at DS i kraft af deres undtagelse fra CRD IV, bør undtages for dette ved et ECB tilsyn.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Regeringens foreløbige holdning

Et fælles banktilsyn for eurolandene kan som led i en bankunion, der også inkluderer en fælles ordning for afvikling af nødlidende banker, bidrage til at styrke den Økonomiske og Monetære Union og bryde det negative samspil mellem svage offentlige finanser og svage banker samt bidrage til sikring af finansiel stabilitet i euroområdet med positive afledte effekter for dansk økonomi. Det er derfor i dansk interesse, at der etableres et fælles banktilsyn for eurolandene.

Regeringen arbejder på at vurdere forslaget mhp. dansk stillingtagen til forslaget og til eventuel dansk deltagelse i et tæt samarbejde med ECB. Fra dansk side indgår man aktivt og konstruktivt i drøftelserne.

Problemstillingerne vedr. vilkår for deltagelse og betydningen for EBA af et fælles tilsyn samt sammenhængen til øvrige elementer i bankunionen, særligt en kommende model for fælles afviklingsordning, er centrale for endelig dansk stillingtagen til forslaget.

Fra dansk side er det centralt, at der sikres balancerede vilkår for eurolande og ikke-eurolande. Konkret vil det være afgørende, at disse vilkår indebærer en reel indflydelse i ECB's tilsynsråd for ikke-eurolande. Modeller for samarbejde bør endvidere tage udgangspunkt i, at tilsynsansvar og økonomisk ansvar følges ad.

Der lægges vægt på, at et fælles tilsyn ikke kompromitterer det indre markeds integritet eller EU-lovgivningsprocesserne mv. på det finansielle område, samt at Danmarks nuværende indflydelse i EBA bevares. Det vurderes i den forbindelse at være centralt, at EBA fortsat skal spille en vigtig rolle, således at det sikres, at et fælles tilsyn ikke medfører forskellige spilleregler for de lande, der står henholdsvis inden for og uden for tilsynssamarbejdet.

Regeringen vil arbejde for, at det fremgår af forordningen, at det kommende tilsyn under ECB skal tage højde for forskellige forretningsmodeller.

Mulighederne for, at ikke-eurolande kan deltage i en form for fælles finansieringsmekanisme vedr. afvikling af nødlidende banker, skal klarlægges, når der foreligger et forslag vedr. en fælles ordning for afvikling af nødlidende banker.

Fra dansk side lægges vægt på et regime, hvor banksektoren og ikke skatteyderne bærer omkostningerne ved bankkriser.

Samtidigt er det væsentligt, at kvaliteten af det fælles tilsyn bliver høj, herunder i sammenligning med det nuværende danske tilsyn.

Andre landes holdning

Landene vurderes på baggrund af de hidtidige drøftelser af sagen generelt at støtte Kommissionens forslag til en fælles tilsynsmekanisme og forslag til ændring af EBA-forordningen. Væsentlige udeståender forhandles fortsat, jf. ovenfor.

Dagordenspunkt 4: Afgift på finansielle transaktioner (FTT)

Resumé

På ECOFIN d. 9. oktober 2012 var der en statusdrøftelse om det forstærkede samarbejde i sagen om en finansiell transaktionsafgift. Drøftelsen viste, at et tilstrækkeligt antal lande støtter et forstærket samarbejde. Kommissionen har den 23. oktober 2012 fremsat forslag til Rådet om bemyndigelse til, at gruppen af interesserede lande går videre med forstærket samarbejde, idet Kommissionen vurderer, at kriterierne herfor er opfyldte. Sagen ventes drøftet igen på ECOFIN d. 13. november, hvor Kommissionen ventes at præsentere forslaget til bemyndigelse af det forstærkede samarbejde. Forslaget ventes efterfølgende behandlet på teknisk niveau med henblik på at Rådet kan vedtage forslaget på ECOFIN i december. Kommissionen har tilkendegivet, at man hurtigst muligt vil fremsætte forslag til indholdet af det forstærkede samarbejde.

Der henvises i øvrigt til samlenotat forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN d. 8. november 2011, d. 13. marts, d. 22. juni og d. 9. oktober 2012.

Baggrund

Drøftelserne på EU-niveau, herunder på økonomi- og finansministrenes rådsmøde (ECOFIN) d. 22. juni og på Det Europæiske Råds (DER's) møde d. 28.-29. juni 2012, har vist, at der ikke kan opnås den nødvendige (enstemmige) støtte til Kommissionens forslag til en afgift på finansielle transaktioner (FTT) eller indførelse af en anden form for finansiell transaktionsafgift i alle EU-lande. Forhandlingssituationen indebærer således, at de EU-lande, som ønsker at indføre en koordineret finansiell transaktionsafgift, må afsøge andre muligheder for etablering af et sådant samarbejde. Lissabon-traktaten åbner i den forbindelse mulighed for, at der kan etableres et såkaldt forstærket samarbejde på områder, som ikke er EU enekompetence (f.eks. på skatteområdet).

På ECOFIN d. 9. oktober 2012 var der en statusdrøftelse om det forstærkede samarbejde med baggrund i en fælles tysk-fransk anmodning til Kommissionen og opfordring til landene om at deltage i forstærket samarbejde. Drøftelsen på ECOFIN d. 9. oktober viste, at et tilstrækkeligt antal lande støtter et forstærket samarbejde om en finansiell transaktionsafgift på basis af Kommissionens forslag, og enten havde eller ville sende en anmodning om forstærket samarbejde til Kommissionen. Et kriterium for forstærket samarbejde er, at mindst ni lande deltager.

Tyskland, Frankrig, Belgien, Portugal, Østrig, Grækenland og Slovenien samt Italien, Spanien, Estland og Slovakiet - i alt elleve lande – har nu anmodet Kommissionen om forstærket samarbejde. Det er muligt at også andre lande vil ønske at deltage i det forstærkede samarbejde. Kommissionen har på den baggrund den 23. oktober 2012 fremsat forslag til Rådet om bemyndigelse til, at gruppen af interesserede lande går videre med det forstærkede samarbejde (se nedenfor).

Konklusionerne fra DER d. 18.-19. oktober 2012 noterer sig anmodningerne fra en række medlemslande om at igangsætte et forstærket samarbejde om en finansiell transaktionsafgift. Det bemærkes videre, at Kommissionen har til hensigt at behandle anmodningerne hurtigt mhp. at fremsætte et forslag, når betingelserne herfor er opfyldt.

Indhold

Proces for forstærket samarbejde

EU har kun gjort anvendelse af traktatens bestemmelser om at etablere et forstærket samarbejde i få tilfælde, senest i sagen om EU-patentet. Man har i regi af ECOFIN endnu ikke erfaringer med det forstærkede samarbejde.

Forstærket samarbejde har hjemmel i artikel 20 i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU) og i sjette del, afsnit III (artikel 326-334), i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF). Indledning af et forstærket samarbejde forudsætter at følgende betingelser er opfyldt:

- Et forstærket samarbejde skal indføres inden for rammerne af Unionens ikke-eksklusive kompetencer (TEU artikel 20, stk. 1).
- Et forstærket samarbejde skal være en sidste udvej, når de tilstræbte mål ikke kan nås inden for en rimelig frist af Unionen som helhed (TEU artikel 20, stk. 2).
- Mindst ni medlemsstater skal deltage i et forstærket samarbejde (TEU artikel 20, stk. 2).
- Et forstærket samarbejde skal tage sigte på at fremme Unionens mål, beskytte dens interesser og styrke integrationsprocessen (TEU artikel 20, stk. 1).
- Et forstærket samarbejde skal overholde traktaterne og gældende EU-ret (TEUF artikel 326).
- Et forstærket samarbejde må ikke skade det indre marked eller den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed og må ikke medføre begrænsning af eller forskelsbehandling i samhandelen mellem medlemsstaterne eller fordrejning af konkurrencevilkårene (TEUF artikel 326).
- Et forstærket samarbejde skal respektere ikke-deltagende medlemsstaters rettigheder, beføjelser og forpligtelser (TEUF artikel 327).
- Et forstærket samarbejde skal ske på et af de områder, der er nævnt i traktaterne (TEUF artikel 329 stk. 1).

Retsakter, der vedtages inden for rammerne af et forstærket samarbejde, er ifølge TEU artikel 20 kun bindende for de deltagende medlemsstater. Det er til enhver tid åbent for alle øvrige medlemsstater at tilslutte sig et forstærket samarbejde.

Forstærket samarbejde kan indledes, når Rådet fastslår, at der ikke vil kunne opnås den nødvendige grad af enighed om det forslag, der ønskes et forstærket samarbejde om. De medlemsstater, som ønsker at indføre et forstærket samarbejde, retter en anmodning til Kommissionen, hvori de nærmere angiver anvendelsesområdet for det påtænkte forstærkede samarbejde og de mål, der tilstræbes opfyldt hermed. Kommissionen tager efterfølgende stilling til, om de formelle krav herfor er opfyldt, jf. ovenfor.

Hvis det vurderes, at forudsætningerne herfor er opfyldt, fremlægger Kommissionen et forslag til bemyndigelse til at indlede forstærket samarbejde samt forslag til det konkrete samarbejde. Bemyndigelsen til at indlede et forstærket samarbejde gives af Rådet (med kvalificeret flertal) efter forslag fra Kommissionen og efter Europa-Parlamentets godkendelse. Kommissionen skal over for de berørte lande begrunde, hvis der ikke fremsættes et forslag. Såfremt bemyndigelsen gives, behandles det efterfølgende forslag fremsat af Kommissionen af alle lande i Rådet, der træffer beslutning, idet kun de lande, som deltager i det forstærkede samarbejde, har stemmeret.

Forslag til bemyndigelse af forstærket samarbejde

Kommissionen har den 23. oktober 2012 fremsat forslag til Rådet om bemyndigelse til, at gruppen af interesserede lande går videre med det forstærkede samarbejde, jf. processen beskrevet ovenfor. Kommissionen vurderer, at kriterierne herfor er opfyldt. I den konkrete sag vil Rådets bemyndigelse skulle vedtages med kvalificeret flertal af alle lande i Rådet. Forslaget vil skulle godkendes af Europa-Parlamentet.

Kommissionen vurderer, at det er passende og rettidigt at iværksætte et forstærket samarbejde på området. Nogle medlemslande har ifølge Kommissionen i lyset af krisen har vedtaget yderligere tiltag vedr. beskatningen af den finansielle sektor. Kommissionens vurderer, at et forstærket samarbejde om en finansiell transaktionsafgift vil bidrage til at reducere en heraf afledt skattemæssig fragmentering af det indre marked for finansielle tjenester, og sikre, at de finansielle institutioner yder et rimeligt bidrag til dækning af omkostningerne forårsaget af krisen, samt at sektoren beskattes på lige fod med andre sektorer. Kommissionen vurderer desuden, at forslaget vil bidrage til at reducere omfanget af de finansielle transaktioner, der ikke vurderes at øge effektiviteten på finansmarkederne.

Kommissionen har tilkendegivet, at forslaget til indholdet af det konkrete samarbejde vil blive fremlagt hurtigst muligt.

Kommissionens oprindelige FTT-forslag omfatter som udgangspunkt alle finansielle transaktioner, herunder transaktioner med aktier, obligationer, derivater m.v. Det er endnu uklart, konkret hvilken form for finansiell transaktionsafgift, som i givet fald skal danne grundlag for det forstærkede samarbejde. Kommissionen har i sit forslag til bemyndigelse af det forstærkede samarbejde tilkendegivet, at et forslag til indholdet af det forstærkede samarbejde i det store hele vil blive baseret på Kommissionens oprindelige FTT-forslag fsva. anvendelsesområde og formål. Det er muligt, at det kommende forslag på visse punkter vil afvige fra Kommissionens oprindelige FTT-forslag. Således har Kommissionen tilkendegivet, at man vil undersøge, hvorvidt visse tilpasninger er nødvendige i lyset af, at et mindre antal af lande deltager i det forstærkede samarbejde sammenlignet med det oprindelige FTT-forslag, som omfattede alle EU-lande.

De interesserede lande har på linje hermed i deres anmodninger til Kommissionen bemærket, at et forslag til indholdet af det forstærkede samarbejde bør baseres på Kommissionens oprindelige FTT-forslag.

ECOFIN d. 13. november og videre proces

Sagen ventes drøftet igen på ECOFIN d. 13. november. Kommissionen ventes på mødet at præsentere forslaget til bemyndigelse af det forstærkede samarbejde efterfulgt af en første drøftelse af forslaget blandt landene. Det ventes ikke, at der vil være en egentlig afstemning på dette møde. Forslaget ventes efterfølgende behandlet på teknisk niveau med henblik på om muligt at kunne vedtage forslaget på ECOFIN i december. Efterfølgende vil forslaget til indholdet af det forstærkede samarbejde skulle forhandles i Rådet. Tidspunktet for hvornår et forstærket samarbejde vil kunne indledes, vil afhænge af disse forhandlinger.

Hjemmelsgrundlag

Forstærket samarbejde har hjemmel i artikel 20 i TEU og i sjette del, afsnit III (artikel 326-334), i TEUF. Bemyndigelsen til at indlede et forstærket samarbejde gives af Rådet efter forslag fra Kommissionen og efter Europa-Parlamentets godkendelse.

Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer i forslaget til bemyndigelse af det forstærkede samarbejde, at et sådant samarbejde indføres inden for rammerne af Unionens ikke-eksklusive

kompetencer. Kommissionen vurderer desuden, at et forstærket samarbejde respekterer ikke-deltagende medlemsstaters rettigheder, beføjelser og forpligtelser.

Regeringens vurdering er, at forslaget til bemyndigelse af det forstærkede samarbejde er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Der foreligger endnu ikke et konkret forslag, som skal danne grundlag for det forstærkede samarbejde om en finansiel transaktionsafgift.

Europa-Parlamentets udtalelser

Kommissionens FTT-forslag blev forelagt Europa-Parlamentet i overensstemmelse med proceduren i TEUF artikel 113, hvorefter Rådet i givet fald træffer beslutning med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet. Ifølge Europa-Parlamentets betænkning støtter Kommissionens FTT-forslag. Europa-Parlamentet lægger bl.a. vægt på, at en gruppe medlemsstater kan indføre en FTT gennem et forstærket samarbejde, jf. Traktatens bestemmelser, hvis det ikke er muligt at opnå enighed blandt alle EU's medlemsstater om en FTT. Der er ikke kendskab til Europa-Parlamentets planer for godkendelse af bemyndigelsesforslaget.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Forslaget til bemyndigelse af det forstærkede samarbejde har ikke konsekvenser for gældende dansk ret. Der foreligger endnu ikke et konkret forslag, som skal danne grundlag for det forstærkede samarbejde.

Statsfinansielle konsekvenser

En beslutning om at bemyndige interesserede lande til at indlede forstærket samarbejde har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

For Danmark skønnes en afgift på finansielle transaktioner, såfremt den indføres i Danmark, at ville medføre et umiddelbart merprovenu. Størrelsen af provenuet er usikkert, og vil afhænge af afgiftens konkrete form samt en række faktorer og antagelser om bl.a. den forventede udflytning af finansiel aktivitet, overvæltning af afgiften og de finansielle markeders reaktion m.v. En afgift på finansielle transaktioner vil givetvist medføre øgede handelsomkostninger for forbrugerne af finansielle ydelser. De øgede omkostninger for forbrugerne af de finansielle ydelser vil reducere grundlaget for en række andre skatter og afgifter, herunder aktieavancebeskatningen, pensionsafkastbeskatningen og pensionsbeskatningen mv. Afgiften vil derfor givetvist medføre et mindre provenu fra de berørte skatter og afgifter, hvilket vil reducere det samlede forventede provenu fra afgiften. For handel med statspapirer er der isoleret set en sandsynlighed for, at et merprovenu til en vis grad opvejes af øgede omkostninger, i det omfang statens finansieringsomkostninger vil stige som følge af potentielt mindre likviditet på statspapirmarkedene som en konsekvens af afgiften.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

En beslutning om at bemyndige interesserede lande til at indlede et forstærket samarbejde har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

Samlet er den umiddelbare vurdering, at en afgift på finansielle transaktioner, såfremt den indføres i Danmark, på længere sigt vil indebære et fald i økonomisk aktivitet. En afgift på finansielle transaktioner vil derfor på længere sigt kunne have negative samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark. Størrelsen heraf afhænger af afgiftens konkrete form samt en række usikre faktorer, herunder risikoen for udflytning

af finansiel aktivitet og dermed faldende omsætning på de finansielle markeder, reduktion af andre skatte- og afgiftsgrundlag m.v. Omfanget af disse risici er usikkert.

Høring

Der henvises til resumé af høringssvarene om Kommissionens FTT-forslag oversendt til Folketingets Europaudvalg sammen med grundnotat om forslaget d. 11. november 2011.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Samlenotater om Kommissionens FTT-forslag er blevet forelagt Folketingets Europaudvalg d. 4. november forud for ECOFIN d. 8. november 2011, d. 12. marts forud for ECOFIN d. 13. marts 2012, d. 14. juni vedr. ECOFIN d. 22. juni 2012 og d. 5. oktober vedr. ECOFIN d. 9. oktober 2012. Der henvises i øvrigt til grund- og nærhedsnotat om Kommissionens FTT-forslag. Særskilt grund- og nærhedsnotat om Kommissionens forslag til bemyndigelse af det forstærkede samarbejde er under udarbejdelse.

Holdning

Regeringens holdning

Regeringen har ingen ideologiske vanskeligheder med en afgift på finansielle transaktioner. Regeringens bekymringer herom er af økonomisk og praktisk karakter.

Regeringens generelle holdning til en afgift på finansielle transaktioner og Kommissionens forslag er velkendt og uændret. De aktuelle drøftelser om et muligt forstærket samarbejde om en sådan finansiel transaktionsafgift ændrer ikke herpå.

Regeringens holdning er derfor, at Danmark ikke på nuværende tidspunkt vil deltage i et forstærket samarbejde om en finansiel transaktionsafgift.

Hvis der kan findes robuste løsninger på de væsentlige udfordringer, der er forbundet med at indføre en finansiel transaktionsskat, så er regeringen åben for at overveje sin position på ny.

Regeringen vil under alle omstændigheder følge og vurdere sagen, herunder i lyset af de konkrete erfaringer med det forstærkede samarbejde.

Andre landes holdning

Et tilstrækkeligt antal EU-lande støtter et forstærket samarbejde om en afgift på finansielle transaktioner og har sendt anmodning til Kommissionen om etablering af et sådant samarbejde. De interesserede lande vurderes i et vist omfang at have forskellige ønsker til, hvilken form for finansiel transaktionsafgift der skal laves forstærket samarbejde om.

Dagordenspunkt 6: Opfølgning på Det Europæiske Råd den 18.-19. oktober 2012

Resumé

ECOFIN ventes at have en overordnet drøftelse i opfølgning på mødet i Det Europæiske Råd den 18.-19. oktober 2012. ECOFIN ventes at fokusere på DER's konklusioner vedrørende styrkelse af den Økonomiske og Monetære Union, der blandt andet opfordrer til enighed om den lovgivningsmæssige ramme for forslaget om en fælles tilsynsmekanisme inden den 1. januar 2013, og ser frem til den endelige rapport og detaljerede køreplan for styrkelse af ØMU'en på DER d.13.-14. december 2012.

Baggrund

I opfølgning på konklusionerne fra Det Europæiske Råd (DER) d. 28.-29. juni 2012 blev der på DER d. 18.-19. oktober 2012 præsenteret og drøftet en foreløbig (interim) rapport om styrkelse af den Økonomiske og Monetære Union (ØMU'en) fra DER-formanden. En endelig rapport og en detaljeret køreplan for styrkelse af ØMU'en skal forelægges på DER d.13.-14. december 2012.

DER-konklusionerne understreger, at processen hen imod en styrket økonomisk og monetær union bør bygge på EU's institutionelle og retlige rammer og være kendetegnet ved åbenhed og gennemsigtighed over for medlemslandene uden for euroområdet samt respekt for det indre markeds integritet. Stats- og regeringscheferne opfordrer desuden til, at der opnås enighed om den lovgivningsmæssige ramme for forslaget om en fælles tilsynsmekanisme inden den 1. januar 2013.

ECOFIN's opfølgning på DER ventes at fokusere på de DER-konklusioner, der vedrører styrkelse af ØMU'en. Den foreløbige rapport om styrkelse af ØMU'en vedrører fire spor, hhv. den integrerede finansielle ramme ("bankunion", herunder det konkrete tilsynsforslag fra Kommissionen), finanspolitiske rammer, styrket koordination af øvrig økonomisk politik og demokratisk legitimitet.

Indhold

Hvad angår den integrerede finansielle ramme ("bankunion"), opfordrer DER til, at en sådan ramme, i det omfang det er muligt, skal være åben for alle medlemslande, der ønsker at deltage. Stats- og regeringscheferne opfordrer til, at der arbejdes videre med de konkrete forslag vedr. tilsyn mhp. at opnå enighed om den lovgivningsmæssige ramme senest den 1. januar 2013. Arbejdet med den operationelle implementering bør finde sted i løbet af 2013.

DER-konklusionerne pointerer nødvendigheden af at sikre en klar adskillelse mellem ECB's pengepolitik og tilsynsmæssige opgaver samt en retfærdig behandling og repræsentation af eurolande og ikke-eurolande, der deltager i den fælles tilsynsmekanisme. Tilsynsmekanismen skal baseres på de højeste standarder for banktilsyn. Konklusionerne understreger endvidere den afgørende betydning af at etablere mere ens fælles regler (den såkaldte 'single rule book') som basis for et fælles banktilsyn.

DER-konklusionerne understreger vigtigheden af at sikre lige konkurrencevilkår for medlemslande i og uden for den fælles tilsynsmekanisme med fuld respekt for det indre markeds integritet. Det understreges, at der er behov for en acceptabel og afbalanceret løsning vedrørende ændringer af stemmeregler og beslutninger under forordningen om den europæiske banktilsynsmyndighed EBA, som tager højde for, at der efterfølgende eventuelt vil være nye lande, der ønsker at deltage i den fælles tilsynsmekanisme, og som sikrer effektive og ikke-diskriminerende beslutninger inden

for det indre marked. EBA bør bibeholde sine eksisterende beføjelser og ansvarsområder.

DER opfordrer endvidere til en hurtig vedtagelse af forslagene fra Kommissionen, som vedrører harmonisering af nationale bankafviklingsordninger og indskydergarantiordninger. Når disse forslag er vedtaget, er det Kommissionens intention at stille forslag om en fælles bankafviklingsordning for de medlemsstater, der deltager i det fælles banktilsyn. Konklusionerne opfordrer også til en hurtig færdiggørelse af det fælles regelsæt ('single rule book'), herunder at der senest ved årets udgang opnås enighed om forslaget om kapitalkrav- og likviditetskrav (CRR/CRD IV).

DER noterer, at eurogruppen vil udarbejde de præcise operationelle kriterier vedr. direkte bankrekapitaliseringer via den europæiske stabilitetsmekanisme (ESM) i fuld overensstemmelse med erklæringen fra euroområdetopmødet den 29. juni 2012.

Fsva. integration af de finanspolitiske og økonomisk-politiske rammer opfordrer DER Rådet og Europa-Parlamentet til at nå til enighed om de to forslag om styrket budgetdisciplin for eurolandene, den såkaldte "two-pack", så den kan vedtages senest ved udgangen af 2012. Two-packen udgør bl.a. sammen med den øvrige reform af EU's økonomiske samarbejde, herunder den styrkede Stabilitets- og Vækstpagt, samt Finanspagten, en central lovgivning, der er nødvendig for at styrke den økonomiske styring i EU. DER opfordrede de nationale myndigheder og EU-institutionerne til at implementere alle disse regelsæt fuldt ud.

DER-konklusionerne fastslår, at en integreret budgetramme er en del af en økonomisk og monetær union, og at yderligere mekanismer for euroområdet vil blive undersøgt i den forbindelse, herunder en passende finanspolitisk kapacitet. DER understreger, at dette ikke har nogen forbindelse til den næste flerårige finansielle ramme.

DER-konklusionerne lægger op til, at eurolandene indgår individuelle ordninger af kontraktmæssig karakter med EU-institutionerne om de reformer, som landene forpligter sig til at iværksætte og implementere. Sådanne ordninger kan være knyttet til de reformer, der er udpeget i de landespecifikke henstillinger, som Rådet har vedtaget, og bygge på EU-procedurer.

DER-konklusionerne fastslår, at euroområdetets styring skal styrkes yderligere, særligt ved at undersøge mulighederne for at sikre, at alle større planlagte økonomiske reformer drøftes i eurogruppen, inden de besluttet og implementeres.

Fsva. demokratisk legitimitet er der ingen nye konkrete forslag i konklusionerne. Fokus er på sikringen af en debat både i Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter inden for rammerne af det europæiske semester. Det blev noteret, at de medlemslande, som deltager i Finanspagten har til hensigt at forbedre samarbejdet mellem de nationale parlamenter og Europa-Parlamentet på grundlag af artikel 13 i Finanspagten og protokol (nr. 1) til TEUF.

Rådskonklusionerne omhandler også vækst- og beskæftigelsespagten, som blev vedtaget på DER d. 28.-29. juni 2012. De hidtidige fremskridt bliver hilst velkommen på DER samtidigt med, at der opfordres til at sikre en hurtig, fuldstændig gennemførelse af pagten.

Det er endvidere noteret i konklusionerne fra DER d. 18.-19. oktober 2012, at en række medlemslande har anmodet om at igangsætte et forstærket samarbejde om en finansiel transaktionsafgift. Det bemærkes videre, at Kommissionen har til hensigt at behandle anmodningerne hurtigt mhp. at fremsætte et forslag, når betingelserne herfor er opfyldt. Kommissionen har den 23. oktober 2012 fremsat forslag til Rådet om bemyndigelse til, at gruppen af interesserede lande går videre med forstærket samarbejde, idet Kommissionen vurderer, at kriterierne herfor er opfyldt.

På DER vedtog eurolandene endvidere en erklæring om Grækenland. I erklæringen forholder eurolandenes stats- og regeringschefer sig positive over for Grækenlands fremskridt og understreger, at Grækenlands gennemførelse af sit økonomiske program vil sikre landets fremtid i euroen.

ECOFIN's drøftelser ventes at fokusere på de DER-konklusioner, der vedrører styrkelse af ØMU'en.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

DER-konklusionerne har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

DER-konklusionerne har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

DER-konklusionerne har ikke været sendt i ekstern høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen om forberedelse af DER d. 18.-19. oktober 2012 blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN d. 9. oktober 2012. Sagen vedr. opfølgning på DER den 18.-19. oktober har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Dansk holdning

Fra dansk side kan ECOFIN's opfølgning på DER d. 18.-19. oktober 2012 tages til efterretning. Fra dansk side støtter man overordnet de økonomiske tiltag, som er omhandlet i DER-konklusionerne, herunder arbejdet med at styrke ØMU'en samt vækst- og beskæftigelsespagten.

Andre landes holdning

De øvrige lande ventes generelt at kunne tage en evt. drøftelse om opfølgning på DER d. 18.-19. oktober 2012 til efterretning.

Dagordenspunkt 7: Opfølgning på IMF's årsmøde 11.-14. oktober og G20-møde for økonomi- og finansministre samt centralbankchefer 4.-5. november

Resumé

ECOFIN ventes på baggrund af en afrapportering fra formandskabet og Kommissionen at følge op på IMF's årsmøde den 11.-14. oktober og G20-mødet for økonomi- og finansministre samt centralbankchefer den 4.-5. november. Drøftelserne på IMF-årsmødet fokuserede på den aktuelle økonomiske situation og udfordringerne for verdensøkonomien, implementering af reformerne af IMF's kvoter, stemmer og øvrige styring, samt styrkelse af IMF's overvågning af verdensøkonomien og medlemslandenes politikker. Flere af emnerne ventes at gå igen på G20-mødet, hvor fokus også vil være på styrkelse af finansiel regulering og tilsyn samt implementeringen af G20's ramme for stærk, bæredygtig og balanceret vækst.

Baggrund og indhold

På ECOFIN ventes det cypriotiske EU-formandskab og Kommissionen at afrapportere fra møderne i den Internationale Monetære og Finansielle Komité (IMFC) afholdt i forbindelse IMF-årsmødet den 11.-14. oktober og fra G20-mødet for økonomi- og finansministre samt centralbankchefer den 4.-5. november.

Møde i IMFC den 12.-13. oktober

Fokus for drøftelserne på møderne i IMFC den 12.-13. oktober var især på den aktuelle økonomiske situation og udfordringerne for verdensøkonomien, implementering af reformerne af IMF's kvoter, stemmer og øvrige styring, samt styrkelse af IMF's overvågning af verdensøkonomien og medlemslandenes politikker.

I erklæringen fra IMFC lægges vægt på, den globale økonomiske vækst er aftaget, og at der fortsat er betydelige usikkerheder og negative risici forbundet med den globale genopretning. Vigtige økonomisk-politiske skridt er blevet annonceret i en række lande, men effektiv og rettidig implementering heraf vil være afgørende i forhold til at genskabe troværdigheden. Der er således behov for beslutsom handling for at bryde den nuværende negative spiral og bringe verdensøkonomien tilbage på sporet af stærk, bæredygtig og balanceret vækst.

For så vidt angår de udviklede økonomier var der i IMFC enighed om, at implementering af troværdige mellemfristede finanspolitiske konsolideringsstrategier fortsat er afgørende i mange lande, og at finanspolitikken bør indrettes på en måde, der er så vækstunderstøttende som muligt. Der var enighed om at der er opnået betydelige fremskridt i euroområdet, og at ECB's seneste tiltag til obligationsopkøb og lanceringen af eurolandenes permanente krisehåndteringsmekanisme, ESM, er vigtige skridt. Yderligere tiltag er imidlertid nødvendige, herunder rettidig implementering af en effektiv bankunion og en stærkere finanspolitisk union til understøttelse af den fælles valuta, euroen. Samtidig skal strukturelle reformer på nationalt plan fremme vækst og beskæftigelse. I USA er det afgørende, at man undgår en markant finanspolitisk stramning (fiscal cliff), hæver gældsloftet og tager yderligere skridt i retning af en omfattende plan for sikring af finanspolitisk holdbarhed.

IMFC konstaterede, at emerging markets og udviklingslandene står over for aftagende vækst i lyset af svagere indenlandsk og udenlandsk efterspørgsel, og i nogle lande som følge af økonomisk-politiske stramninger for at imødegå stigende inflationspres. For disse lande vil udfordringen være at sikre en fleksibel implementering af den økonomiske politik, som bør understøtte væksten uden at de globale ubalancer forstærkes.

For så vidt angår lavindkomstlande er væksten fortsat høj i de fleste lande, men det finanspolitiske råderum og valutareserverne er blevet svækket. Der er således behov

for at landene genopbygger og styrker de økonomisk-politiske handlemuligheder. IFMC bød samtidig velkommen, at IMF-bestyrelsen har godkendt anvendelsen af det resterende merafkast på USD 2,7 mia. (ca. 15½ mia. kr.) fra det seneste IMF-guldsalg til sikring af den langsigtede holdbarhed af IMF's særlige facilitet for lavindkomstlande (Poverty Reduction and Growth Trust, PRGT).

IMFC konstaterede at der var sket betydelige fremskridt i forhold til implementering af reformen fra 2010 af IMF's kvoter og øvrige styring. De fleste betingelser for reformens ikrafttrædelse er mødt, og IMFC opfordrede de lande, som endnu ikke har ratificeret reformen, til at tage de nødvendige skridt for at sikre dette.

For så vidt angår det næste skridt i reformerne af IMF, konstaterede IMFC, at evalueringen af IMF's kvoteformel til bestemmelse af landenes kvoter og stemmer er vel undervejs. De centrale spørgsmål og divergerende synspunkter er klart defineret. På den baggrund opfordredes IMF's medlemskreds til at sikre den nødvendige konsensus via yderligere drøftelser i IMF's bestyrelse med input fra IMFC's stedfortrædere efter deres møde i december 2012. IMFC bekræftede at evalueringen af formelen skal gennemføres senest i januar 2013.

G20-møde den 4.-5. november

Drøftelserne på G20-mødet for økonomi- og finansministre samt centralbankchefer den 4.-5. november ventes generelt at afspejle drøftelserne i IMFC, herunder i forhold til den økonomiske og finansielle situation samt reformer af IMF. Derudover ventes en drøftelse af implementeringen af G20's ramme for stærk, bæredygtig og balanceret vækst samt det igangværende arbejde i forhold til styrkelse af finansiell regulering og tilsyn. ECOFIN drøftede på mødet den 9. oktober de overordnede prioriteter for EU's holdning til G20-mødet.

Fra EU's side ventes man på G20-mødet at lægge vægt på, eurolandene er ved at implementere den omfattende krisehåndteringsstrategi, som blandt andet indebærer en implementering af den nødvendige finanspolitiske konsolidering og reformer rettet mod styrket vækst og forbedret konkurrenceevne. Eurolandenes permanente krisemekanisme, ESM er ratificeret og er fuldt operationsdygtigt og den Europæiske Centralbank (ECB) har truffet beslutning om muligt opkøb af statsobligationer i eurolandene betinget af landenes efterlevelse af strikse og effektive konditionaliteter. Samtidig er man ved at udvikle styrkede finansielle rammer i form af en fælles tilsynsmekanisme for eurolande og evt. øvrige EU-medlemslande. Derudover arbejdes der på en konkret og tidsbunden plan for styrkelse af ØMU'en.

Endvidere vil der fra EU's side blive lagt vægt på, at andre lande bør træffe de nødvendige tiltag for at håndtere de betydelige risici for verdensøkonomien. Det gælder især USA, som omgående efter præsidentvalget bør håndtere risikoen for en markant finanspolitisk stramning (fiscal cliff), sikre en aftale om et hævet gældsloft samt lægge en troværdig mellemfristet finanspolitisk konsolideringsstrategi.

EU finder ikke grundlag for yderligere G20-aftaler om koordinerede makroøkonomiske stimuleringsinitiativer på det forestående G20-møde. Der er derimod behov for, at G20-landene implementerer de strukturelle reformer og finanspolitiske tilpasninger, som man i G20 forpligtede sig til på G20-topmødet i Los Cabos i juni. Der lægges vægt på, at de fleste EU-lande ikke har finanspolitisk råderum til sådanne koordinerede stimulustiltag, og at de finanspolitiske konsolideringsstrategier skal være i overensstemmelse med bestemmelserne under Stabilitets- og Vækstpagten.

For så vidt angår styrket finansiell regulering og tilsyn ventes EU at opfordre til fortsat fokus på implementering af de aftalte reformer i G20, herunder rettidig og konsistent implementering af Basel III. Derudover ses frem til fremskridtsrapporterne fra Financial Stability Board (FSB) og andre internationale standardsættere i forhold til bl.a. anbefalinger om regulering og tilsyn med shadow banking, regulering af handel med

afløede finansielle produkter (OTC-derivater), håndtering af systemisk vigtige finansielle institutioner samt konvergens i internationale regnskabsstandarder.

Endelig ventes EU at lægge vægt på, at omgående implementering af reformerne fra 2010 af IMF's kvoter og øvrige styring bør være en topprioritet, og de resterende lande bør sikre hurtig ratificering af reformaftalen. For så vidt angår evalueringen af IMF's kvoteformel lægger EU vægt på, at drøftelserne heraf skal være fuldt forankret i IMF, hvor alle lande er repræsenteret. Der bør sikres en samlet aftale om formlens overordnede struktur, og man kan ikke støtte en proces hvor der søges enighed om en del af formlen uden at der er klarhed over konsekvenserne for de øvrige dele af formlen. EU lægger vægt på, at BNP og landes økonomiske og finansielle åbenhed bør forblive de centrale variable i formlen, i overensstemmelse med IMF's mandat.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet udtaler sig ikke i denne sag.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ingen direkte samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark. Overordnet ventes IMF- og G20-arbejdet som helhed at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang det understøtter global økonomisk vækst og beskæftigelse samt finansiell stabilitet.

Høring

Sagen har ikke været i høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Forberedelserne af IMF- og G20-møderne blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 5. oktober 2012 forud for rådsmødet (ECOFIN) den 9. oktober 2012.

Holdning

Dansk holdning

Fra dansk side ventes man at kunne tage formandskabets og Kommissionens afrapportering fra IMF- og G20-møderne til efterretning.

Andre landes holdning

Landene ventes generelt at tage formandskabet og Kommissionens afrapportering fra IMF- og G20-møderne til efterretning.

Dagordenspunkt 8: Klimafinansiering

Resumé

ECOFIN ventes at vedtage rådskonklusioner, der gør status over EU's bidrag til den internationale klimaopstartsfinansiering i 2012 og understreger, at EU vil fortsætte med at levere klimafinansiering efter 2012 samt arbejde med at identificere spor for opskalering af klimafinansiering fra 2013-2020.

Baggrund

Med Cancun-aftalerne forpligtede de industrialiserede lande sig til at tilvejebringe op imod 30 mia. USD i perioden 2010-2012 i opstartsfinansiering til klimaindsatser i udviklingslande. EU har i den forbindelse givet tilsagn om et bidrag på 7,2 mia. euro i perioden 2010-2012. Ved klimatopmøderne i Cancun og Durban præsenterede EU sit bidrag til den internationale opstartsfinansiering for hhv. 2010 og 2011. Det er denne øvelse, der nu skal gentages til klimaforhandlingerne i Doha for EU's bidrag i 2012. Rådskonklusionerne vil afspejle de seneste opgørelser over opstartsfinansiering og vil blive opdateret umiddelbart inden rådsmødet (ECOFIN) den 13. november.

Perioden med opstartsfinansiering udløber med udgangen af 2012, hvorfor rådskonklusionerne også ventes at understrege, at EU fortsat vil yde klimafinansiering efter 2012. Fsva. den langsigtede klimafinansiering, hvor EU sammen med andre industrialiserede lande har forpligtet sig til at mobilisere op mod USD 100 mia. fra 2020, forventes rådskonklusionerne at understrege, at EU, i samarbejde med andre industrialiserede lande, vil arbejde for at identificere spor for opskalering i perioden 2013-2020.

Indhold

Med rådskonklusionerne ventes den officielle afrapportering af EU's opstartsfinansiering i 2012 at blive godkendt. Den vanskelige økonomiske situation til trods, arbejder EU for at opfylde målsætningen for opstartsfinansiering.

Det ventes bekræftet, at EU sammen med andre industrialiserede lande også efter 2012 fortsætter med at støtte klimatiltag i udviklingslande under forudsætning af, at udviklingslandene selv matcher denne klimafinansiering med målbare og verificerbare klimatiltag.

Det ventes også, at EU forpligter sig til fortsat at rapportere leveringen af klimafinansiering i overensstemmelse med relevante bestemmelser i UNFCCC.

I den sammenhæng forventes det på ny bekræftet, at EU sammen med andre industrialiserede lande vil arbejde for at identificere spor for opskalering af klimafinansiering fra 2013-2020 gennem mobilisering af en flæthed af kilder mhp. at nå et fælles mål om at mobilisere 100 mia. USD fra 2020 under forudsætning af, at udviklingslandene også selv iværksætter meningsfulde reduktionsindsatser med henblik på at begrænse den globale opvarmning til 2 grader celsius og dermed bidrage til at indsnævre det såkaldte "gap" mellem landenes eksisterende reduktionstilsagn og de nødvendige globale reduktioner af drivhusgasser.

Det gentages, at karbonprissætning for global luft- og søtransport kan lede til CO₂-reduktioner og samtidig generere betydelige finansielle midler. De globale organisationer for sø- og lufttransport (hhv. IMO og ICAO) opfordres til at sikre fremdrift mhp. at nå til enighed om globale løsningsmodeller. Det understreges, at nationale budgetregler bør respekteres, dog uden at foregribe forhandlingernes gang i IMO og ICAO.

Med konklusionerne forventes fremhævet, at EU vil arbejde for at udvikle og anvende instrumenter til at mobilisere privat klimafinansiering og i samarbejde med OECD arbejde med at identificere og måle private klimafinansieringsstrømme.

Endelig hilses arbejdet i de indledende møder i den Grønne Klimafonds bestyrelse velkomment, idet det er forhåbningen, at fonden vil levere konkrete omkostningseffektive resultater. Det understreges, at EU's deltagelse i bestyrelsesarbejdet bør afklares hurtigst muligt.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet udtaler sig ikke om rådskonklusioner.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Rådskonklusioner har ingen konsekvenser for dansk lov.

Statsfinansielle konsekvenser

Konklusionerne har ikke i sig selv konsekvenser for statsfinanserne, men offentlig klimafinansiering efter 2012 vil have statsfinansielle konsekvenser. Finanslovsforlag for 2013 fastsætter niveauet for klimafinansiering på 500 mio. kr., svarende til bidraget i 2012.

I det omfang EU på et senere tidspunkt specificerer et samlet niveau for EU's klimafinansiering efter 2012 kan det få statsfinansielle konsekvenser, idet det understreges, at klimafinansieringsbidrag efter 2012 kan komme fra en flerhed af kilder, herunder også fra den private sektor. Kun offentlige bidrag til klimafinansiering vil have statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Udmøntningen af en fremtidig langsigtet klimafinansiering kan være forbundet med samfundsøkonomiske omkostninger. Omfanget heraf afhænger bl.a. af, hvordan den langsigtede klimafinansiering implementeres.

Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Rådskonklusionerne har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen kan generelt støtte udkastet til rådskonklusioner.

Andre landes holdning
Der ventes generel opbakning til rådskonklusionerne.

Dagordenspunkt 9: Rådskonklusioner vedr. EU-statistikken

Resumé

På det kommende rådsmøde ventes landene at vedtage rådskonklusioner om EU-statistik, som redegør for de seneste fremskridt mod implementering af de prioriteringer for det europæiske statistiske system, som er udstukket på tidligere Rådsmøder i perioden 2009-2011, samt prioriteringer for det videre arbejde med EU-statistik.

Rådet ventes samtidig at godkende den økonomiske og finansielle komité's (EFC) udtalelse vedr. EU-statistikken.

Baggrund

Den finansielle og økonomiske krise samt gældskrisen i flere europæiske lande har fået Kommissionen til at iværksætte en række tiltag, som har til formål at skabe mere pålidelige og tidssvarende statistikker. Retvisende statistikker, især vedr. de offentlige finanser, er en forudsætning for et velfungerende samarbejde om den økonomiske politik, herunder proceduren for uforholdsmæssigt store underskud. Med reformen for det økonomiske samarbejde, den såkaldte "six-pack", som trådte i kraft ultimo 2011, har man bl.a. vedtaget et direktiv om budgetmæssige rammer, som fastsætter minimumskrav til EU-landenes finanspolitiske forvaltning, herunder regnskabsmæssige og statistiske metoder samt makroøkonomiske prognosemetoder. Herudover har man som en del af six-packen indført et nyt samarbejde om makroøkonomiske ubalancer, som har medført et skærpet behov for konsistent statistik vedr. en lang række økonomiske indikatorer såsom den private og offentlige gæld, kreditgivning til den private sektor, udviklingen i reale boligpriser og en indikator vedr. den finansielle sektor mv.

Rådet foretager årligt en opfølgning på arbejdet med den europæiske statistik og vedtager konklusioner, som dels består af opfølgning på tidligere udstukne prioriteringer for arbejdet, dels af prioriteringer for det videre arbejde med den europæiske statistik.

De foreliggende rådskonklusioner om EU-statistik redegør således for fremskridt hen imod implementering af de prioriteringer for det europæiske statistiske system, som er udstukket på tidligere rådsmøder. Disse prioriteringer vedrører hovedsageligt områder som styring af det europæiske statistiske system, prioritering af det statistiske arbejde, herunder større effektivitet i udarbejdelsen af europæiske statistikker, kvalitetssikring inden for de europæiske statistikker og informationsbehov i ØMU'en.

Indhold

Rådskonklusionerne om EU-statistik vedrører følgende:

- (1) Styring af det europæiske statistiske system;
- (2) Kvalitetssikring af de vigtigste elementer i statistikproduktionen;
- (3) EFC's-statusrapport vedr. informationsbehov i ØMU'en;
- (4) Status for hhv.'Scoreboard'-statistikken jf. proceduren for makroøkonomiske ubalancer, nationalregnskabsstatistik og andre strukturelle statistikker;
- (5) Effektivisering og prioritering – modernisering af det europæiske statistiske system;
- (6) Den Europæiske Revisionsrets rapport: *'Did the Commission and Eurostat improve the process for producing reliable and credible European statistics?'*

Ad (1) – Styring af det europæiske statistiske system

Rådet hilser Kommissionens forslag til opstramning af loven om europæiske statistikker velkomment. Forslaget lægger op til en styrkelse af blandt andet uafhængigheden af nationale statistikbureauer samt en styrkelse af deres koordinerende rolle i de nationale statistiksystemer, hvilket forventes at lette implementeringen af principperne i den statistiske adfærdskodeks i de enkelte lande.

Rådet hilser vedtagelsen af afgørelsen om Eurostat, som afklarer og præciserer Eurostats rolle inden for Kommissionen, velkommen. Det vurderes, at Kommissionen, gennem vedtagelsen af afgørelsen, signalerer en fornyet forpligtelse til at styrke tilliden til de statistikker som udvikles, produceres og formidles af Eurostat.

Rådet vurderer, at *'Forpligtende indsatser for tillid til statistik'* (*Commitments on Confidence in statistics, CoC*, dvs. en adfærdskodeks for statistik) er et muligt redskab i styringen af europæiske statistikker, som kan bidrage til at øge tilliden til statistikkerne. *Adfærdskodeksen* blev foreslået af Kommissionen med henblik på at styrke kvaliteten af europæiske statistikker og brugernes tillid ved, at landenes regeringer tager et medansvar for overholdelsen af principperne i *Adfærdskodeksen* for de europæiske statistikker.

Rådet hilser ESGABs (European Statistical Governance Advisory Board) fjerde rapport og anbefalinger velkomment. Rådet er enig med og støtter ESGABs opfordring til EU-landenes regeringer om at anerkende deres andel af ansvaret for at styrke den europæiske statistiks uafhængighed og troværdighed.

Ad (2) - Kvalitetssikring af de vigtigste elementer i statistikproduktionen

Rådet hilser fremskridtene med at implementere forebyggende foranstaltninger for at understøtte kvaliteten af EDP-statistikken (proceduren for uforholdsmæssigt store underskud) og navnlig kontrolbesøg angående datakilderne velkomment og noterer sig, at Kommissionen har vedtaget en delegeret retsakt, som åbner for sanktioner for *eurolande*, som gør sig skyldige i manipulation med statistik. Endvidere hilser Rådet de fremskridt velkomne, der er gjort for at gennemføre direktivet vedr. budgetmæssige rammer, som sigter på at styrke indsamling og offentliggørelse af kildedata vedrørende udviklingen i de offentlige finanser på kort sigt. Rådet afventer Kommissionens vurdering af, hvorvidt den internationale standard for regnskaber i den offentlige sektor (IPSAS) er egnet for medlemslandene.

Rådet anmoder om, at Eurostat primo 2013 præsenterer en delrapport om, hvilken betydning den nye ESA 2010-standard for nationalregnskabsstatistikken vil få for statistikken vedr. de offentlige finanser, jf. Kommissionens fremsatte forslag om en revidering af nationalregnskabsstandarden.

Ad (3) – EFC's statusrapport vedr. informationsbehov i ØMU'en

Rådet støtter EFC's statusrapport 2012 om informationsbehovet i ØMU'en. Rådet hilser fremskridtene siden 2011 velkomne og noterer sig at adgangen til og kvaliteten af Europæiske Økonomiske Hovedindikatorer (*Principal European Economic Indicators, PEEI*) er forbedret. Dog bemærkes det, at en fælles indikator for hussalg endnu ikke findes, samt at offentliggørelsen af nationalregnskabsstatistik vedr. beskæftigelse er forsinket i forhold til fristen.

Rådet noterer sig, at Eurostat og ECB har bidraget til at definere G20-data-indikatorer, som har resulteret i offentliggørelsen af kvartalsvise BNP-data for G20 siden marts 2012. Rådet fremfører, at der er et behov for, at de samlede G20-statistikker opfylder gældende kvalitetskrav.

Endelig anmodes Eurostat og ECB om at udarbejde en opdateret EFC-statusrapport vedrørende opfyldelsen af behovet for ØMU-statistik i 2013.

Ad (4) - 'Scoreboard' statistik under proceduren for makroøkonomiske ubalancer, nationalregnskabsstatistik og andre strukturelle statistikker

Rådet minder om, at rettidig statistik af høj kvalitet har stor betydning for troværdigheden af proceduren for makroøkonomiske ubalancer. Rådet understreger samtidigt behovet for, at Kommissionen (Eurostat) stræber efter en pålidelig og troværdig proces for færdiggørelsen af disse statistikker og fortsat forbedrer de underliggende statistikker.

Rådet hilser revisionen af det europæiske nationalregnskabssystem (ESA2010) velkomment, selvom det kræver store investeringer for medlemslandene og Kommissionen. ESA2010 er væsentlig for tilgængeligheden af sammenlignelig makroøkonomisk statistik til EU-formål. Rådet lægger vægt på og støtter en hurtig vedtagelse af ESA2010-forordningen.

Endelig hilser Rådet de fremskridt velkomne, som er gjort for at tilgodese behovet for strukturelle statistikker og opfordrer Eurostat og medlemslandene til at opstille en handlingsplan for at sikre, at statistik om ulighed, fattigdomsydelser og social isolation leveres rettidigt.

Ad (5) Effektivisering og prioritering – modernisering af det europæiske statistiske system

Rådet hilser udviklingen i arbejdet med at modernisere det europæiske statistiksystem velkomment, og er enig i at effektiviteten i udarbejdelsen af den europæiske statistik bør forbedres. Sammen med prioritering og forenkling vil effektiviseringsarbejdet kunne danne grundlag for en langsigtet strategi, der sikrer høj kvalitet af statistik i alle medlemslande under hensyntagen til en *cost-benefit*-vurdering. Det anerkendes, at strategisk prioritering og moderne produktionsmetoder i statistikken, som skitseret i Kommissionens meddelelse 404/2009 (om produktionsmetoden for EU-statistikker: En vision for det kommende årti), er vigtige brikker i at sikre effektiv udnyttelse af ressourcer og overflytning af ressourcer til prioriterede områder, men der er også behov for fremskridt med at identificere mulige omprioriteringer.

Rådet anerkender, at mulighederne for effektivitetsgevinster ved opbygning af et mere integreret europæisk statistiksystem bør undersøges, som f.eks. ved at undersøge mulighederne for et fælles europæisk system for erhvervsregistre (ESBR) og udenrigshandelsstatistik (SIMSTAT).

Endelig opfordres medlemsstaterne og Kommissionen til at sikre de nødvendige ressourcer og til at styrke samarbejdet inden for det europæiske statistiksystem.

Ad (6) Den Europæiske Revisionsrets rapport 'Did the Commission and Eurostat improve the process for producing reliable and credible European statistics?'

Rådet tager rapporten fra den Europæiske Revisionsret til efterretning. Rapporten undersøger, om Kommissionen og Eurostat har taget alle nødvendige skridt til at udfylde deres rolle ved gennemførelsen af Adfærdskodeksen for europæisk statistik, og om Eurostat i tilstrækkelig grad udnytter arbejdet med det europæiske statistiske program som et redskab til at forbedre produktionen af europæisk statistik.

Rådet hilser det velkomment, at

mange af punkterne i rapporten fra Revisionsretten er blevet adresseret ved Kommissionens beslutning om Eurostat fra september 2012, ved forslaget om at revidere forordningen om europæiske statistikker og gennem det Europæiske Statistikprogram 2013-2017.

Rådet er opmærksomt på, at Adfærdskodeksen for europæiske statistikker stadig er en udfordring for det europæiske statistiksystem, og støtter en fuld implementering af denne. Rådet støtter endvidere et fortsat arbejde med strategisk prioritering og mere effektiv produktion af statistik af høj kvalitet for at omfordele knappe ressourcer bedre.

Endelig tilskynder Rådet Kommissionen og Eurostat til fortsat at arbejde med de forbedringstiltag, som er udpeget af Revisionsretten, og til at informere EFC om fremskridt med opfyldelsen af disse.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om konklusionerne.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

Konklusionerne har ingen statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Ikke relevant.

Høring

Ikke relevant

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Ikke relevant

Holdning

Regeringen støtter generelt rådskonklusionerne, og navnlig at konklusionerne lægger vægt på, at Kommissionen og Eurostat arbejder med omprioriteringer, der kan undværes, så der sikres bedst mulig anvendelse af ressourcerne i statistikproduktionen.

Samtidig støttes, at arbejdet med at effektivisere gennem fælles statistiksystemer skal ske under hensyntagen til behovet for fortsat at sikre høj kvalitet af statistikken og med sikring af de nødvendige ressourcer.

Dagordenspunkt 10: Modernisering af EU's statsstøttepolitik

KOM (2012) 209

Resumé

Kommissionen har fremsat en meddelelse om en reform, der skal modernisere statsstøttereglerne og statsstøttepolitikken, så der sættes effektivt ind overfor konkurrenceforvridende statsstøtte, der påvirker samhandlen på det indre marked. Målet er at flytte fokus mod at fremme økonomisk vækst, arbejdspladser og konkurrenceevne. Målet er endvidere, at statsstøttepolitikken fremover i højere grad understøtter budgetdisciplin og effektiv anvendelse af de offentlige ressourcer.

Der ventes en drøftelse på basis af Kommissionens meddelelse i ECOFIN den 13. november 2012. Der vil eventuelt blive vedtaget formandskabskonklusioner.

Baggrund

Kommissionen har den 8. maj 2012 fremlagt en meddelelse med en plan for modernisering af EU's statsstøttepolitik og statsstøtteregler (statsstøttereformen).

Indhold

Målet med statsstøttereformen er en modernisering af statsstøttereglerne, så fokus flyttes mod at fremme økonomisk vækst, arbejdspladser og konkurrenceevne på et effektivt, åbent og velfungerende indre marked. Målet er endvidere, at statsstøttepolitikken fremover i højere grad understøtter budgetdisciplin og effektiv anvendelse af de offentlige ressourcer.

Kommissionens reformkoncept indebærer, at Kommissionen vil fokusere ressourceanvendelsen på store sager om konkurrenceforvridende statsstøtte, og at medlemsstaternes myndigheder i de øvrige sager skal udøve selvkontrol i samarbejde med Kommissionen. Tilsvarende lægges der op til, at statsstøtten i medlemsstaterne målrettes mod investeringer i forskning, udvikling og innovation, fremme af klimamål og den grønne økonomi, at skabe lettere adgang til finansiering for små og mellemstore virksomheder, og at skabe øget økonomisk og social samhørighed i EU.

Planen er indtil udgangen af 2013 at forenkle og samordne de 37 eksisterende sæt af statsstøtteregler, at etablere lettere og hurtigere statsstøtte-procedurer og at intensivere samarbejdet mellem Kommissionen og medlemsstaternes myndigheder.

Kommissionen har peget på den danske organisering på statsstøtteområdet som en rollemodel for det fremtidige samarbejde mellem Kommissionen og medlemsstaterne. Der er især tale om to forhold:

- at der i den danske centraladministration med statsstøtteudvalget og statsstøttesekretariatet i Erhvervs- og Vækstministeriet er etableret et nationalt kontaktpunkt for statsstøtte, der foretager forhåndsvurderinger af statsstøttespørgsmål i offentlige udgiftsinitiativer og rådgiver om håndtering og tilpasning af initiativer til statsstøttereglerne, samt forhandlinger og samarbejde med Kommissionen og
- at der er etableret en national mekanisme til håndtering af statsstøtte med begrænset samhandelseffekt i kraft af den danske konkurrencelovs § 11 a. Sådanne sager håndteres - i forståelse med Kommissionen - således, at Konkurrencerådet vurderer og træffer afgørelse i spørgsmålet om konkurrenceforvridende erhvervsstøtte på grundlag af statsstøtterepraksis og regler og via denne nationale procedure aflaster Kommissionen.

Det cypriotiske formandskab har sat Kommissionens meddelelse om statsstøttereformen på dagsorden for Rådsmødet (ECOFIN) den 13. november med henblik på en generel drøftelse og eventuel vedtagelse af formandskabskonklusioner.

Der ventes generel opbakning til Kommissionens meddelelse om en reform af statsstøttereglerne og en mere forenklet, målrettet og effektiv indsats overfor konkurrenceforvridende støtte, baseret på fælles retningslinjer og klare forpligtelser.

Hjemmelsgrundlag

Planen for modernisering af de 37 retsakter inden for statsstøtte indebærer, at to forordningsforslag fremsættes med hjemmel i artikel 109 i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og således skal behandles efter proceduren, som omfatter vedtagelse i Rådet med kvalificeret flertal og høring af Europa-Parlamentet. De øvrige 35 retsakter, der skal revideres, er Kommissionsretsakter med hjemmel i TEUF artikel 108, der vedtages af Kommissionen efter konsultation af medlemsstaterne.

Nærhedsprincippet

Planen for modernisering af statsstøttereglerne berører ikke nærhedsprincippet. Statsstøttereglerne er i henhold til Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde artikel 108 underlagt Kommissionens enekompetence under kontrol af EU-domstolen.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet får i henhold til Høringsproceduren jf. TEUF artikel 109 mulighed for at fremsætte udtalelse om Kommissionens fremsatte forslag inden Rådet træffer afgørelse.

Da forslag til de konkrete retsakter endnu ikke er fremsat, er der endnu ikke afgivet sådanne udtalelser fra Europa-Parlamentet om reformen af statsstøttereglerne.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Forslaget til moderniseringen af statsstøttereglerne vil ikke direkte berøre dansk lovgivning, idet området er reguleret af EU-traktatens bestemmelser og derfor ikke implementeret i dansk ret. Dansk ret og lovinitiativer skal følge retspraksis på statsstøtteområdet, hvilket håndhæves af Kommissionen og EU-Domstolen.

Statsfinansielle konsekvenser

Statsstøttereformen har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget ventes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser i Danmark og EU. De samlede konsekvenser af statsstøttereformen vurderes at kunne være et mere velfungerende indre marked med øget konkurrence, vækst, beskæftigelse og bedre konkurrenceevne, lettere procedurer og færre administrative byrder, ligesom den konkurrenceforvridende statsstøtte vil kunne begrænses.

Reformen forventes ikke umiddelbart at have væsentlige administrative konsekvenser for erhvervslivet. Der kan dog forudses, at virksomheder i mindre omfang vil kunne forpligtes til at afgive visse nye oplysninger om virksomheden og det marked virksomheden opererer på til Kommissionen i forbindelse med kontrolforanstaltninger.

Høring

De konkrete 37 ændringsforslag er ikke fremsat og har endnu ikke været i samlet høring. Kommissionen har dog sendt spørgeskemaer i høring blandt medlemsstaterne og 3. parter på grundlag af de eksisterende 37 retsakter i en såkaldt forhøring med det formål at indsamle oplysninger om brugen og erfaringen ved den konkrete anvendelse af disse retsakter. Denne forhøring skal danne grundlaget for den kommende samlede modernisering af statsstøtteregele.

Foreløbig har Specialudvalget for Konkurrenceevne, Vækst og Forbrugerspørgsmål været hørt om spørgeskemaer knyttet til følgende statsstøtteretsakter:

- Forordningen om Den generelle gruppefritagelse,
- Forordningen om de minimis støtte (fastsætter en bagatelgrænse på aktuelt 200.000 euro over 3 regnskabsår, der ikke betragtes som statsstøtte og er derfor ikke er anmeldelsespligtig overfor Kommissionen),
- Rammebestemmelserne for statsstøtte til miljøbeskyttelse og miljømæssige støtteforanstaltninger i den generelle gruppefritagelsesforordning,
- Forordningen for proceduren til at behandle statsstøttesager ("procedureforordningen") og
- Retningslinjer for statsstøtte til fremme af risikokapitalinvesteringer i små og mellemstore virksomheder

Der forventes høringer om de konkrete forslag til retsakter i løbet af 2012 og 2013, og der vil herefter blive udarbejdet et oversigtsnotat over de afgivne kommentarer.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Dansk holdning

Generelt er den danske statsstøttepolitik på linje med Kommissionens tilgang til statsstøtte. Danmark støtter en markedsbaseret tilgang med målet at fremme velfungerende effektive markeder, hvor statsstøtten i EU reduceres og fokuseres mod horisontale formål i EU's fælles interesse, f.eks. fremme af vækst, beskæftigelse og konkurrenceevne, forskning-, udvikling og innovation, klima-, energi- og miljøformål og fremme af adgangen til risikovillig kapital for små- og mellemstore virksomheder og alene anvendes som instrument for identificerede markedsfejl. Danmark støtter ligeledes de eksisterende restriktive regler for statsstøtte til stabilisering af de finansielle markeder under den finansielle og økonomiske krise.

Fra dansk side bakkes Kommissionens forslag til statsstøttereform op. Fra dansk side er det målet, at statsstøttereformen skal styrke et velfungerende indre marked med mindre omfang af konkurrenceforvridende statsstøtte og bidrage til, at den offentlige støtte i EU og Danmark målrettes mod at skabe gode attraktive vækstvilkår. Fra dansk side støttes ligeledes målsætningen om, at statsstøttereformen skal bidrage til øget budgetdisciplin, ligesom der lægges vægt på, at statsstøtteregele og procedurer forenkles og gøres mere brugervenlige.

Der tages dog indtil videre forbehold over for reformens mere specifikke elementer og konkrete forslag. De 37 konkrete forslag til statsstøtte bestemmelser er endnu ikke forelagt af Kommissionen. Fra dansk side ønsker man at fastholde en stram og effektiv kontrol med statsstøtten i EU. Der tages forbehold overfor, at øget delegation og selvkontrol med overholdelse af statsstøtteregele overlades til medlemsstaternes myndigheder, idet man finder, at en sådan omlægning bør ske ud fra klare

retningslinjer, således der sikres en ensartet håndtering og håndhævelse af ensartede regler i medlemsstaterne.

Fra dansk side bakkes der op om Kommissionens overvejelser om øget anvendelse af den generelle gruppefritagelsesforordning til retsligt at fastlægge fælles regler målrettet statsstøtte i EU's fællesinteresse, der kan styrke vækst, beskæftigelse og konkurrenceevne, forskning, udvikling og innovation, klima-, energi- og miljøformål og fremme af adgangen til risikovillig kapital for små- og mellemstore virksomheder.

Derimod er man fra dansk side bekymret for, at det nuværende støtteloft på 200.000 euro over tre regnskabsår i de minimis forordningen forhøjes, da dette vil kunne medføre øget ufokuseret og konkurrenceforvridende statsstøtte i medlemsstaterne.

Fra dansk side vil man kunne støtte eventuelle formandskabskonklusioner, der er på linje med dansk holdning.

Andre landes holdning

Der ventes generelt opbakning til Kommissionens meddelelse om modernisering af EU's statsstøttepolitik.

Dagordenspunkt 11: Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten: Revideret pålæg til Grækenland

Resumé

Trojkaens vurdering af Grækenlands efterlevelse af kravene i det andet låneprogram fra marts i år ventes offentliggjort snarest. Eurolandene ventes efterfølgende at blive enige om en revidering af låneaftalen, samt om betingelserne for udbetalingen af anden lånetransaktion. Udbetalingen på 31,3 mia. euro ventes at finde sted ultimo november.

I lyset heraf ventes Kommissionen at fremsætte forslag om et revideret pålæg (skærpet henstilling) til Grækenland. Forslaget ventes vedtaget af eurolandene på ECOFIN den 13. november. Den reviderede henstilling ventes at indebære, at tidsfristen for at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud og gennemføre strukturelle stramninger forlænges med to år, og således udskydes fra 2014 til 2016. Henstillingen ventes at indeholde krav om, at Grækenland gennemfører konsolideringsinitiativer, der sikrer at underskuddet bringes holdbart under 3 pct. af BNP i 2016, samt gennemfører samlede konsolideringsinitiativer for 13,5 mia. euro i 2013-2014.

Baggrund

Den græske låneaftale

På eurogruppemødet den 20. februar 2012 blev eurolandene enige om Grækenlands andet låneprogram fra eurolandene og IMF på i alt ca. 130 mia. euro frem til 2014 (oven i det eksisterende IMF/euroland-låneprogram fra maj 2010 på 110 mia. euro, hvor af ca. 35 mia. euro endnu ikke var udbetalt og dermed indgik i det samlede andet låneprogram på 164,5 mia. euro). Eurolandene blev samtidig enige om, at reducere renterne for den del af lånet til Grækenland, som allerede var udbetalt (renterne blev dog nedsat trinvist allerede i hhv. marts 2011 og igen i juli 2011 for de efterfølgende udbetalinger). Endvidere blev eurolandene enige om at lade de løbende afkast på ECB's og de nationale centralbankers beholdning af græske statsobligationer tilfalde Grækenland frem til 2020.

En vigtig betingelse for lånene fra eurolandene og IMF var en aftale om frivillig ombytning af den private sektors beholdning af græske statsobligationer til nye obligationer med lavere hovedstol, længere løbetider og lave renter. Der opnåedes en aftale med 95,7 pct. af de private investorer herom i marts 2012. Ombytningen omfattede udestående obligationer til en samlet pålydende værdi af 206 mia. euro, og resulterede i en nedskrivning af den græske gæld med 100 mia. euro. For at yde lånet krævede eurolandene også, at Grækenland fandt ekstra besparelser for i alt 3,6 mia. euro.

De nævnte tiltag (nedsat rente, tilbagebetaling af obligationsafkast og obligationsombytningen) forventedes på basis af programmet at sikre en reduktion af den græske gæld til ca. 120 pct. af BNP i 2020.

Den politiske udvikling med to valg og endelig regeringsdannelse den 20. juni har forsinket gennemførelsen af programmet.

Seneste Trojka-besøg

Trojkaen gennemførte i løbet af september og oktober et længere kontrolbesøg i Athen med henblik på at udarbejde en rapport om Grækenlands efterlevelse af programbetingelserne, herunder programmets krav om at gennemføre ca. 300 reformtiltag, dvs. krav i låneprogrammets aftalememorandum (MOU).

Kontrolbesøget viste, at det græske program var langt fra at være på sporet, og at Grækenlands efterlevelse af betingelserne i det andet program var mangelfuld.

Trojkaen indledte derfor forhandlinger med den græske regering med henblik på at sikre at forudsætningerne, især opfyldelsen af en vis procentdel af de opstillede krav ('prior actions') tilknyttet udbetaling af den næste lånetranche på 31,5 mia. euro, blev bragt i orden. Udbetalingen var oprindeligt berammet til juni måned, men de to valg havde forsinket processen.

Troikaen vurderede at omkring 60 pct. af låneprogrammets reformkrav var blevet gennemført, at 20 pct. var delvis gennemført eller på vej til at blive det, og at 20 pct. endnu ikke var gennemført.

Troikaen stillede herefter krav om at yderligere 10 pct. skulle gennemføres, som en forudsætning for udbetaling af næste lånetranche. De tilbageværende tiltag vil blive overført til det nye MOU.

Trojkaen har herudover stillet krav om en omfattende sparepakke, som skal sikre en konsolidering på ca. 7 pct. af BNP i 2013 og 2014, samt om en ambitiøs finanslov for 2013, således at programmet bringes på sporet.

Den græske regering har efterfølgende fremlagt et revideret finanslovsforslag for 2013, samt en finanspolitisk plan for perioden 2013-2016, som indebærer besparelser for i alt 18,8 mia. euro, hvoraf besparelserne er størst i 2013 og 2014 (i alt 13,5 mia. euro).

Vedtagelsen af sparepakken på 13,5 mia. euro og vedtagelsen af finansloven for 2013 er en del af de forudsætninger, der skal være opfyldt inden næste lånetranche kan udbetales. Den samlede liste over 'prior actions', der skal være opfyldt indeholder ca. 60 tiltag.

Det græske parlament har netop vedtaget den nye reform- og konsolideringspakke d. 7. november, og finansloven for 2013 ventes vedtaget d. 11. november.

Eurogruppen ventes at tage stilling til den reviderede låneaftale d. 12. november, dvs. umiddelbart før ECOFIN. Hvis det justerede program godkendes, vil den anden lånetranche i Grækenlands andet låneprogram fra marts 2012 kunne udbetales. Af de 31,3 mia. euro ventes 23,5 mia. euro at blive anvendt til rekapitalisering af de græske banker. Den græske regering forventes samtidig at anmode om at få tredje lånetranche (for 3. kvartal 2012) på 5 mia. euro udbetalt.

Udbetalingen ventes konkret at finde sted ultimo november.

Allerede d. 16. november forfalder en større mængde statsobligationer (ca. 4 mia. euro), som en eventuel ny tranche ikke vil kunne nå at håndtere. Grækenland forventes dog at få henstand indtil til en ny udbetaling kan finde sted, eller tilsagn fra troikaen og ECB om at dække finansieringshullet ved udstedelse af nye korttidsobligationer.

Grækenlands procedure under Stabilitets- og Vækstpagten

Grækenland har været omfattet af EU's procedure for uforholdsmæssigt store underskud siden 2009 og har siden da modtaget en række henstillinger og pålæg. Grækenland modtog senest i forbindelse med vedtagelsen af det andet låneprogram i marts 2012 et revideret pålæg under Stabilitets- og Vækstpagten. Pålægget indebærer krav om at opnå konkrete mål for de primære og faktiske offentlige underskud i årene frem mod 2014, hvor underskuddet skulle være bragt ned under 3 pct. af BNP. Den

samlede strukturelle stramning skulle ifølge pålægget udgøre ca. 10 pct. af BNP i perioden 2009-2014.

Indhold

I lyset af revisionen af det græske låneprogram og nedjusterede vækstskeøn ventes Kommissionen at fremsætte forslag om et revideret pålæg (skærpet henstilling) til Grækenland. Pålægget ventes at udskyde fristen for at bringe det uforholdsmæssigt store underskud under 3 procent med 2 år fra 2014 til 2016, og giver dermed Grækenland to år ekstra til at gennemføre den påkrævede finanspolitiske konsolidering. Det reviderede pålæg ventes at indeholde krav om, at Grækenland gennemfører konsolideringsinitiativer, der sikrer 1) at underskuddet bringes holdbart under 3 pct. af BNP i 2016, og 2) at det primære overskud, dvs. offentlig saldo rensset for renteudgifter, når 4,5 pct. i 2016. Samtidig ventes pålægget at indeholde krav om at Grækenland gennemfører samlede konsolideringsinitiativer på 13,5 mia. euro, dvs. ca. 7 pct. af BNP i perioden 2013-2014 i overensstemmelse med den mellemfristede finanspolitiske strategi, hvis vedtagelse er en forudsætning for udbetaling af næste lånetranche. Pålægget ventes at stille krav om at størstedelen af konsolideringen gennemføres i 2013 med initiativer på omkring 5 pct. af BNP (9,2 mia. euro). Der vil muligvis også indgå konkrete stramningskrav for 2015 og 2016 i det reviderede pålæg.

De græske vækstskeøn er nedjusteret. Der ventes således et fald i BNP på 6,0 pct. i 2012, og et BNP-fald på 4,2 pct. i 2013, hvilket er en forværring i forhold til vækstskeønnenene i Kommissionens forårsprognose fra maj, hvor væksten blev skønnet til -4,7 pct. og 0 pct. i hhv. 2012 og 2013.

Tabel 1

Nøgletal for Grækenland, 2011-2014

	2011	2012	2013	2014
BNP-vækst (faste priser, Pct.)	-7,1	-6,0	-4,2	0,6
Ledighed (Pct. af arbejdsstyrken)	17,7	23,6	24,0	22,2
Offentligt Underskud (Pct. af BNP)	-9,4	-6,8	-5,5	-4,6
Strukturel Saldo (Pct. af BNP)	-5,4	-1,5	0,7	0,4
Primær balance (Pct. af BNP)	-2,3	-1,4	0,0	1,5
Gæld (Pct. af BNP)	170,6	176,7	188,4	188,9

Kilde: Kommissionens efterårsprognose 2012 af d. 7. november 2012.

Grækenland forventes alene som følge af den ændrede konsolideringsprofil at stå med et akut finansieringshul på 13-18 mia. euro. Dette hul forventes dækket ved at Grækenland udsteder yderligere kortsigtede gældsbeviser (skatkammerbeviser), som opkøbes af græske banker, der herefter bruger dem som garantistillelse for lån fra ECB til de græske banker. På grund af denne mekanisme skal processen godkendes af ECB.

Offentlige finanser

Budgetunderskuddet ventes at udgøre 6,8 pct. af BNP i 2012, mens det i 2013 forventes reduceret til 5,5 pct. af BNP.

Den primære saldo, dvs. den offentlige saldo rensset for renteudgifter, ventes for første gang siden 2002 at udvise balance i 2013 og overskud på 1,5 pct. af BNP i 2014.

Grækenlands offentlige gæld udgjorde 165 pct. af BNP i 2011, og ventes øget til 176,7 pct. af BNP i 2012 og 188,4 pct. af BNP i 2013. Gælden ventes at nå sit toppunkt i 2014 med en gældskvote på ca. 190 pct. af BNP.

Gennemførelsen af aftalen med de private investorer om frivillig ombytning af græske statsobligationer skulle sammen med genopretningsprogrammet fra marts 2012

bidrage til en holdbar udvikling i Grækenlands offentlige finanser. Gældsmålet for 2020 blev således sat til 120 pct. af BNP i 2020 ved vedtagelsen af det andet låneprogram, hvilket blev vurderet at være smertegrænsen for en holdbar gældsstørrelse. Men i lyset af svagere vækst og forlængelse af konsolideringstidsplanen er gældsprofilen revideret væsentligt, og ligger nu over 120 pct. af BNP i 2020. Gældsmålsætningen fra marts 2012 ventes i det nye låneprogram revideret til 125 pct. af BNP i 2022.

Eurolandene og trojkaen ventes at tage nærmere stilling til håndtering af gældsprofilen i den kommende tid.

Hjemmelsgrundlag

EU's procedure for uforholdsmæssigt store underskud har hjemmel i Traktatens artikel 126. Kommissionens forslag til et revideret pålæg har hjemmel i artikel 126.9 og i Stabilitets- og Vækstpagtens korrigerende del, dvs. i Rådets forordning (EF) nr. 1467/97, som senest revideret ved forordning 1177/2011. Pålægget skal vedtages af Rådet med kvalificeret flertal blandt eurolandene jf. Traktatens artikel 136, idet Grækenland ikke selv har stemmeret.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

Andre EU-landes konsolidering af de offentlige finanser forventes at have direkte positive statsfinansielle konsekvenser for landene selv og positive konsekvenser for Danmark som følge af de positive effekter på den samlede økonomiske udvikling i Europa, herunder tilliden til finanspolitikken.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sikring af sunde og holdbare offentlige finanser i EU-landene generelt, herunder efterlevelse af landenes henstillinger og dermed lavere underskud, gæld og renter, vil understøtte vækst og beskæftigelse i Danmark.

Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen lægger vægt på, at EU-landene lever op til EU's fælles regler om finanspolitik, herunder at landene efterlever deres konkrete henstillinger, således at der sikres en sund økonomisk udvikling i EU, og der forhindres en eskalering af gældskrisen.

Danmark har ikke stemmeret ift. pålægget til Grækenland og er ikke involveret i de europæiske lån til Grækenland. Regeringen støtter principielt Kommissionens ventede forslag om et revideret pålæg til Grækenland og lægger stor vægt på at Grækenland efterlever det nye pålæg og gennemfører den nødvendige konsolideringsindsats.

Andre landes holdning

Kommissionens ventede forslag ventes støttet af alle EU-lande.